

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет міжнародної економіки та менеджменту

Кафедра менеджменту європейської економіки і бізнесу

Освітньо-професійна	Міжнародні економічні відносини
Програма	
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність	292 «Міжнародні економічні відносини»

Форма навчання: заочна

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему «Тенденції розвитку торговельно-економічного співробітництва
між Україною та США»

здобувача: Руденко Марія Віталіївна
(ПБ, підпис)

Науковий керівник: к.е.н., старший викладач, Мовсесян Арег Самвелович

(підпис)

**Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з атестації
здобувачів вищої освіти (ЕК)**

Завідувач кафедри: д.е.н., доцент, Федірко Олександр Анатолійович

(підпис)

Київ 2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»**

Факультет міжнародної економіки і менеджменту

Кафедра європейської економіки і бізнесу

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ**

**Міжнародні економічні відносини
29 Міжнародні відносини
292 Міжнародні економічні відносини**

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант)
освітньо-професійної програми

_____ Федірко О.А.

« ____ » _____ 20 __ р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Федірко О.А.

« ____ » _____ 20 __ р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

здобувачу вищої освіти Руденко Марії Віталіївні

заочної форми навчання

на підготовку кваліфікаційної магістерської роботи

**на тему: « Тенденції розвитку торговельно-економічного співробітництва між
Україною та США »**

Тему затверджено наказом ректора Університету від «__» _____ 20 __ р. № _____

**Кваліфікаційна магістерська робота виконується на матеріалах наукових публікацій,
аналітичних звітів міжнародних організацій та офіційних статистичних даних.**

План кваліфікаційної магістерської роботи

Розділ 1	Теоретико-методичні засади розвитку міжнародного співробітництва
-----------------	--

<i>(термін подання – до 01.11)</i>	
Розділ 2	Розвиток та форми співробітництва між Україною та США
<i>(термін подання – до 01.12)</i>	
Розділ 3	Проблеми та перспективи україно-американського співробітництва
<i>(термін подання – до 30.12)</i>	
Об'єкт дослідження:	Процес розвитку міжнародного торговельно-економічного співробітництва
Предмет дослідження:	Тренди, фактори та механізми розвитку торговельно-економічного співробітництва України з США
Мета кваліфікаційної магістерської роботи:	Теоретичне та практичне обґрунтування факторів і трендів розвитку торговельно-економічного співробітництва України з США

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	- визначити сутність, види та типи міжнародних економічних відносин; - дослідити міжнародне співробітництво як форму міжнародних економічних відносин; - охарактеризувати розвиток міжнародного співробітництва країн у світі.
У розділі 2	- проаналізувати стан торгівлі товарами та послугами між Україною та США; - окреслити процес залучення інвестицій в Україну через США; - висвітлити реалізацію спільних проєктів в Україні та США.
У розділі 3	- оцінити передумови формування та сучасний стан україно-американського співробітництва; - виявити найбільш перспективні галузі взаємодії України та США; - обґрунтувати перспективи розвитку україно-американських відносин.

**Завдання підготував
науковий керівник**

(підпис)

Мовсесян А.С.
(ініціали, прізвище)
«____» _____ 20__ р.

Завдання одержав студент

(підпис)

Руденко М.В.
(ініціали, прізвище)
«____» _____ 20__ р.

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна магістерська робота містить 70 сторінок, 1 таблицю, 10 рисунків, список використаних джерел з 50 найменувань, додатки.

«Тенденції розвитку торговельно-економічного співробітництва між Україною та США»

Об'єктом дослідження є процес розвитку міжнародного торговельно-економічного співробітництва.

Предметом дослідження є тренди, фактори та механізми розвитку торговельно-економічного співробітництва України з США.

Мета кваліфікаційної магістерської роботи – теоретичне та практичне обґрунтування факторів і трендів розвитку торговельно-економічного співробітництва України з США.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі *завдання*:

- визначити сутність, види та типи міжнародних економічних відносин;
- дослідити міжнародне співробітництво як форму міжнародних економічних відносин;
- охарактеризувати розвиток міжнародного співробітництва країн у світі.
- проаналізувати стан торгівлі товарами та послугами між Україною та США;
- окреслити процес залучення інвестицій в Україну через США;
- висвітлити реалізацію спільних проєктів в Україні та США.
- оцінити передумови формування та сучасний стан україно-американського співробітництва;
- виявити найбільш перспективні галузі взаємодії України та США;
- обґрунтувати перспективи розвитку україно-американських відносин.

Практичне значення отриманих результатів. Полягає у розробці етапів аналізу й оцінки ефективності співробітництва України і США, пропозицій

відповідних критеріїв підвищення його ефективності. Результати магістерського дослідження будуть використані у роботі управління зовнішніх зносин і зовнішньоекономічної діяльності України, зокрема для моніторингу й оцінки результатів співробітництва з США.

Рік виконання кваліфікаційної магістерської роботи - 2022

Рік захисту роботи – 2023

Ключові слова: співробітництво, США, Україна, експорт, імпорт, галузі, торговий партнер.

В і д г у к
про кваліфікаційну магістерську роботу
здобувача факультету міжнародної економіки і менеджменту освітньо-
професійної програми «Міжнародні економічні відносини»

Руденко Марії Віталіївні

на тему: «Тенденції розвитку торговельно-економічного співробітництва між Україною та США»

- 1. Актуальність теми:** актуальність теми дослідження обумовлена посиленням господарських та політичних зв'язків між Україною та Сполученими Штатами Америки, які набули додаткового потужного імпульсу на тлі триваючої агресії з боку Російської Федерації.
- 2. Позитивні риси кваліфікаційної роботи:** автором досліджено теоретико-методичні засади розвитку міжнародного співробітництва як такого, особливу увагу приділено розвитку та формам співробітництва між Україною та США, висвітлена роль Америки як глобального економічного лідера та поживлення економічних і політичних стосунків між країнами.
- 3. Наявність самостійних розробок автора:** автором проаналізований стан торгівлі товарами та послугами між Україною та США, окреслено процес залучення інвестицій у вітчизняну економіку у розрізі найбільш привабливих секторів економіки.
- 4. Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій:** автором надано характеристику розвитку міжнародного співробітництва країн у світі, особливої уваги було приділено науково-технологічній співпраці України та США.
- 5. Наявність недоліків:** суттєвих недоліків в роботі автора не виявлено, проте мало б практичну користь висвітлення реалізації конкретних економічних програм між країнами та аналіз їхніх кількісних і якісних показників.
- 6. Загальна оцінка кваліфікаційної магістерської роботи та її допущення до захисту перед ЕК:** роботу допущено до захисту та оцінено у 42 бали.

Науковий керівник:

Старший викладач кафедри
європейської економіки і бізнесу,
доктор філософії

(підпис)

Мовсесян А. С.

Рецензія
на кваліфікаційну магістерську роботу
здобувача вищої освіти

Руденко Марії Віталіївни
на тему

**«Тенденції розвитку торговельно-економічного співробітництва
між Україною та США»**

Актуальність теми кваліфікаційної роботи і доцільність її розроблення
Обрана тема кваліфікаційної роботи є актуальною на сьогодні, оскільки питання активної співпраці України та США має велике значення для розвитку вітчизняної економіки. Залучення американських інвестицій і, що не менш важливо, практики ведення бізнесу дозволить привести українські правила та законодавчі вимоги до загальноприйнятих у західному світі.

Якість проведеного дослідження

Дослідження тенденцій розвитку торговельно-економічного співробітництва між Україною та США підкріплене статистичною та аналітичною інформацією.

Позитивні риси кваліфікаційної роботи

Зміст кваліфікаційної роботи виконаний на достатньому теоретичному рівні, а також містить практичне значення та статистичні дані.

Зауваження відсутні.

Практична значимість висновків і рекомендацій

Одержані результати дослідження, проведеного в даній роботі, можуть бути використані для визначення пріоритетних галузей економіки України, що здатні генерувати найбільший дохід в торгівлі зі США.

Рецензент:

К.е.н., доцент

кафедри міжнародного обліку і аудиту

А. М. Поплюйко

ЗМІСТ

ВСТУП	3
 РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ	
МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА.....	5
1.1 Міжнародні економічні відносини: сутність, види та типи	5
1.2 Міжнародне співробітництво як форма міжнародних економічних відносин	10
1.3 Розвиток міжнародного співробітництва країн у світі	17
 РОЗДІЛ 2. РОЗВИТОК ТА ФОРМИ СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ УКРАЇНОЮ ТА США	22
2.1 Торгівля товарами та послугами між Україною та США.....	22
2.2 Залучення інвестицій в Україну через США	27
2.3 Реалізація спільних проєктів в Україні та США.....	36
 РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНО-АМЕРИКАНСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА.....	43
3.1 Передумови формування та сучасний стан україно-американського співробітництва	43
3.2 Найбільш перспективні галузі взаємодії України та США.....	47
3.3 Перспективи розвитку україно-американських відносин... ..	56
 ВИСНОВКИ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	71

ВСТУП

У стратегічному аспекті провідна ідея щодо розвитку нашої держави визначається як орієнтація її реформ, цілей, цінностей, змін, економічного підґрунтя, методів здійснення планів у напрямку співробітництва з США – провідним гравцем на міжнародній арені.

Процес такого співробітництва вибудовується з урахуванням національних особливостей, поточного економічного стану та об'єктивних можливостей і перспектив України з метою створення найефективнішої стратегії співпраці, яка приведе нашу країну до стабілізації економіки та становлення країни, як сильного та конкурентоспроможного економічного партнера.

Особливо актуальною проблема співпраці постає зараз, коли Україна знаходиться на шляху до євроінтеграції, залучаючи досвід, нові технології та інвестиції, аби стабілізувати економічні процеси і на внутрішньому і на зовнішньому ринках, та виграти війну.

На сучасному етапі задана тема є надзвичайно важливою для побудови сильної та процвітаючої України, важливого економічного партнера та незалежної держави. Виокремлення співпраці з США допоможе розглянути конкурентоспроможні галузі України та сформувати курс на розвиток процвітаючої економічно стабільної держави, як однієї з найсильніших економік світу. Також дослідження допоможе краще зосередити увагу на галузях, що розвиваються, з метою поліпшення та прискорення їхньої роботи.

Метою кваліфікаційної магістерської роботи – теоретичне та практичне обґрунтування факторів і трендів розвитку торговельно-економічного співробітництва України з США.

Об'єктом дослідження є процес розвитку міжнародного торговельно-економічного співробітництва.

Предметом дослідження є тренди, фактори та механізми розвитку торговельно-економічного співробітництва України з США.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі *завдання*:

- визначити сутність, види та типи міжнародних економічних відносин;
- дослідити міжнародне співробітництво як форму міжнародних економічних відносин;
- охарактеризувати розвиток міжнародного співробітництва країн у світі.
- проаналізувати стан торгівлі товарами та послугами між Україною та США;
- окреслити процес залучення інвестицій в Україну та;
- висвітлити реалізацію спільних проєктів в Україні та США.
- оцінити передумови формування та сучасний стан україно-американського співробітництва;
- виявити найбільш перспективні галузі взаємодії України та США;
- обґрунтувати перспективи розвитку україно-американських відносин.

Інформаційною базою дослідження є міжнародні документи, договори Українських та Американських дипломатичних установ, економічні звіти, звіти зустрічей та проведення переговорів, матеріали мережі Інтернет, конференцій.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку бібліографічних посилань, використаних джерел та додатків. У роботі розміщено 1 таблиця, 10 рисунків. Список бібліографічних посилань використаних джерел включає 50 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

1.1 Міжнародні економічні відносини: сутність, види та форми

Як особлива органічна цілісна система сучасне світове господарство формувалося на основі світового ринку з кінця XIX – початку XX ст. Зараз ми можемо описати світове господарство як глобальну економічну систему, засновану на міжнародному та глобальному економічному поділі праці, інтернаціоналізації та інтеграції виробництва та обміну, що функціонує відповідно до принципів ринкової економіки [1].

Сучасна світова економіка – це цілісна система, яка поступово розвивається. Формується з еволюцією міжнародного поділу праці, інтернаціоналізацією економічного життя різних країн у міжнародному співтоваристві, інтеграцією національних груп у регіональні економічні об'єднання (альянси).

Міжнародний поділ праці є об'єднуючим чинником, який створює світове господарство, це взаємопов'язаний міжнародний обмін між низкою національних економік. Транскордонний вихід торговельних відносин, тобто інтернаціоналізація обігу, є загальноактивною тенденцією в сучасному світі, яка сподівається отримати економічні вигоди від міжнародного поділу праці та міжнародної торгівлі [1]. Але сьгоднішні міжнародні економічні відносини відбуваються переважно між державами для збереження їх грошей і кредиту.

Саме відносини складають лише первинний рівень цілісності міжнародних відносин, оскільки державний рівень світового господарства формується з середини 20 ст. У другій половині 20 століття еволюція міжнародного поділу праці зазнала

якісних змін, капітал вивозився через кордони. Інтернаціоналізація охоплює всі етапи міжнародної виробничої кооперації. Світова економіка набуває певної форми як національна економіка набору потоків капіталу (гроші, промисловість, торгівля), таких як:

- інтеграція національної економіки в регіональний народногосподарський комплекс, структура і частка споживання, відкритість для всього регіону, регулювання міжнародних економічних відносин [1];

- транснаціоналізація, тобто закордонні виробничо-операційні підприємства (компанії) перетинають національні кордони у формі філій і дочірніх компаній. Сегмент багатонаціональної корпорації (ТНК) на території національної держави, яка функціонує переважно як економічно, організаційно та юридично, відносини якої з національною державою встановлюються за спеціальними контрактами.

Глобалізація світової економіки проявляється у змінах світового простору, перетворюючи світ на регіон, де вільно перетікають товари та послуги, капітал та інформація. Крім того, у цьому просторі легко поширювати нові ідеї та нові медіа, які сприяють становленню та розвитку інституцій, а також налагоджуванню співпраці між ними. Міжнародні економічні відносини є невід'ємною частиною світового простору.

Міжнародні економічні відносини — це економічна, політична та соціальна взаємодія між країнами та регіонами у виробництві, обміні, розподілі та споживанні товарів і послуг внаслідок міжнародного поділу праці. З нашої точки зору, МЄВ - це дослідження взаємозв'язку між політикою, економікою та правом на глобальному рівні. Залежно від сфери взаємодії у світі склалися такі види міжнародних відносин: політичні, економічні, ідеологічні, військові, культурні. Особливість МЄВ відображається в його функції та організаційній структурі.

Поняття системи міжнародних економічних відносин полягає в багатовимірності світової економічної системи [1]. Поняття системи міжнародних економічних відносин виражає єдиний зв'язок - цілісність системи: загальна мета - вся

система та її підсистеми на різних рівнях, механізм функціонування всієї системи та її підсистем, а також норми поведінки, як її предмет - мотивація діяльності, прийняття рішень, нормативи ефективності тощо [1]. Іншими словами, існують специфічні інтегральні властивості великої кількості взаємопов'язаних елементів. З позиції сучасної дійсності зміни, що відбуваються в розвитку міжнародного суспільства, є основою забезпечення єдності та цілісності міжнародних економічних відносин, і мають дві ознаки (атрибути):

- диверсифіковані ринкові економічні відносини, які називаються «соціально орієнтованими ринковими системами»;
- Інтернаціоналізація економічних відносин, тобто безперервний розвиток у процесі інтеграції та глобалізації, формування єдиного наднаціонального економічного (торгово-виробничо-інвестиційного, валютно-фінансового) простору [1].

Ці властивості визначають специфіку змісту і структури міжнародних економічних відносин.

Міжнародні економічні відносини відіграють важливу роль у світовому економічному зростанні. Щоб міжнародне співробітництво між країнами було успішним, необхідно виконати багато умов: необмежений рух і розподіл товарів і послуг, мобільність капіталу, робочої сили та зменшення регуляторних бар'єрів для успішних економічних відносин [1].

Як підсистема світового господарства система міжнародних економічних відносин має такий матеріальний зміст:

- різноманітні відносини, що розвиваються в результаті міжнародного руху товарів і факторів виробництва [1];
- численні відносини в міжнародних валютно-фінансових секторах.

Структура міжнародних економічних відносин:

- Міжнародна торгівля товарами та послугами;
- Міжнародні потоки капіталу;

- Міжнародна міграція;
- Міжнародний трансфер технологій;
- Валюта і валютні відносини;
- Світова фінансова система та міжнародні фінансові ринки [1].

Традиційні аспекти міжнародних відносин, пов'язані з міжнародним миром і процвітанням, включають: міжнародну дипломатію, контроль над озброєннями та політику союзу. З іншого боку, сучасні дослідження міжнародних відносин включають такі теми, як міжнародна політична економія, екологічна політика, проблеми біженців та міграції та права людини.

В даний час світогосподарські зв'язки, засновані на міжнародному поділі праці, стають все більш популярними в багатьох національних економіках. Основною тенденцією розвитку світової економіки є зближення та посилення взаємозалежності країн та їх суб'єктів господарювання [2].

Об'єкти МЕВ – функціонування суб'єктів світової господарської діяльності : експорт (імпорт) товарів і послуг; підприємницька діяльність за кордоном; міжнародне спеціалізоване виробництво; міжнародна виробнича кооперація; міжнародні фінансові операції; міжнародні науково-технічні зв'язки; експорт (імпорт) капіталу; спільні підприємства; лізинг машин і обладнання (міжнародний лізинг); позабіржові операції; організація та участь у міжнародних виставках, ярмарках та тендерах. Суб'єктами МЕВ є фізичні та юридичні особи, які беруть участь у виконанні міжнародних економічних контрактів та угод [1].

Без урахування зовнішніх факторів, зумовлених глобалізацією світової економіки, неможливо врахувати процеси, що відбуваються в економіці окремих країн та їх інтегрованих блоків. Через швидкість і тривалість глобальної економічної кризи стає очевидною зростаюча економічна взаємозалежність між різними економічними одиницями. Прояви та наслідки світової фінансової кризи відрізняються, значною мірою залежно від країни та її ролі у світовій економічній системі. В умовах суперечливої ситуації глобалізації стабільним резервом

національної економіки є збалансоване поєднання державної протекціоністської політики та використання економічних факторів у міжнародному поділі праці. Для цілеспрямованої якісної зміни місця незалежної нації в мінливій світовій економічній архітектурі необхідний системний підхід.

Глобалізація означає інтеграцію суспільств і економік по всьому світу. Процес глобалізації забезпечує інтеграцію окремих національних економік у світову економіку.

Глобалізація призвела до соціальної, економічної, технологічної, культурної та екологічної взаємозалежності між країнами. Вона має великий вплив на економічне становище окремих країн і світову економіку. В епоху глобалізації міжнародні економічні відносини набули вирішального значення. Міжнародні економічні відносини в умовах глобалізації призвели до швидкого розвитку та скорочення бідності в багатьох країнах [3, с. 23].

Функціональна структура безпосередньо відображається в різних формах МЕВ: міжнародна торгівля товарами, міжнародний обмін послугами, міжнародний рух капіталу, міжнародна трудова міграція, міжнародний обмін науково-технічними досягненнями, міжнародні валютні відносини, міжнародна інтеграція.

Найпоширенішою формою є міжнародна торгівля товарами - це сфера міжнародної торгівлі та валютних відносин, яка об'єднує зовнішньоторговельні зв'язки економік різних країн і є сумою зовнішньої торгівлі країн світу (міжнародної, загальної та багатонаціональної). Додаткову інформацію про МЕВ можна переглянути у Додатку А [3].

У міжнародних економічних відносинах розрізняють два види відносин: соціально-економічні, які залежать від форми власності на засоби виробництва, а другий вид відносин? Вони притаманні певній формі власності та характеру історичної епохи чи суспільного ладу. А через відсутність певної організації виробництва неможливо реалізувати кругообіг фінансово-економічних інтересів.

Типи міжнародних економічних відносин поділяються на: міжнародний поділ

праці; міжнародна торгівля товарами та послугами; міжнародні потоки капіталу та іноземних інвестицій; міжнародна трудова міграція; міжнародні технічні обміни; міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини; міжнародна економічна інтеграція [4].

Процес розвитку світового господарства тісно пов'язаний з розвитком міжнародних економічних відносин. МЕВ є передумовою формування світової економіки. Різноманітні суб'єкти світового господарства взаємодіють між собою через структуру міжнародних економічних зв'язків, а фактично утворюють складний механізм світового господарства. На сучасному етапі світового розвитку МЕВ проявляється як розширення та вдосконалення економічних відносин між країнами, організаціями та окремими підприємствами.

1.2 Міжнародне співробітництво як форма міжнародних економічних відносин

Співпраця є важливою частиною міжнародних економічних відносин, яка, в свою чергу, забезпечує розвиток і процвітання міжнародної та регіональної економіки світу. Співпраця — це взаємовідносини між людьми в процесі діяльності, які характеризуються узгодженістю думок і дій. У зв'язку з цим можна сказати, що міжнародне співробітництво в даний час розуміється як «ряд дій для координації політики або співпраці для досягнення спільних цілей у міжнародному масштабі» [5].

На цьому етапі розвитку міжнародних відносин ми, швидше за все, представимо «двосторонній» процес [5], у якому два типи країн, а саме донори та реципієнти, погодилися співпрацювати для вирішення певної проблеми, а, отже, цілей, кожна з яких має бути досягнута достроково. У зв'язку з цим завжди розвивається «взаємна вигода» співпраці.

Термін «взаємність» [6] не обов'язково передбачає отримання економічних вигод, оскільки може включати певні політичні питання. Деякі проблеми на міжнародній арені виходять за межі національних кордонів або, по суті, стосуються універсальної цінності правових стандартів або «національних активів». До них належать, наприклад, екологічна стійкість, права людини, стабільна демократія, соціальна рівність тощо. З цієї точки зору співпраця також є ідеальним інструментом для пошуку рішень за участю кількох країн [6, с. 42-56].

Існує кілька видів співробітництва: двостороннє співробітництво та багатостороннє співробітництво. Двостороннє співробітництво означає відносини двох груп або країн. Двостороння співпраця на місцевому рівні включає зв'язки між містами чи країнами, але не обов'язково. Багатосторонність можна визначити як «практику координації національної політики». Крім того, багатосторонність відноситься до системи, в якій країни повинні діяти як група шляхом переговорів. Різниця між двостороннім і багатостороннім співробітництвом більш детально проаналізована в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – Різниця між двостороннім та багатостороннім співробітництвом [6]

Вид співробітництва	Опис
Двостороннє співробітництво	Двостороння співпраця пов'язана із зовнішньою політикою країни, яка використовує співпрацю, щоб зберегти свій зовнішній вплив у країні, що приймає. Двостороннє співробітництво відбувається швидше та простіше для переговорів. Вони є швидшими та легшими для консультацій, ніж багатосторонні домовленості, оскільки лише дві зустрічі включені у взаємні домовленості.

Багатостороннє співробітництво	У багатосторонньому співробітництві немає великого впливу на зовнішню політику країн-донорів. Зазвичай міжнародні організації вирішують, як і де використовувати ресурси, незважаючи на те, що країни вносять основний вклад у ці організації. У багатосторонньому співробітництві співпраця відбувається з питань, що становлять спільний інтерес для багатьох країн.
--------------------------------	---

Джерело: [6]

Валютні відносини є найважливішою частиною міжнародних економічних відносин, за допомогою яких здійснюються розрахунки і платежі в усьому світі. Необхідність кооперації призвела до появи грошових систем. Грошова система – це сукупність економічних відносин, пов’язаних зі створенням грошей та їх структурною формою (тобто існуванням окремих інститутів: організацій, установ, правових норм) [7, с. 13].

Розвиток співробітництва розпочався із створенням Паризької грошової системи, яка базувалася на золотомонетному стандарті. Основою є система вільного плаваючого обмінного курсу з урахуванням ринкового попиту та пропозиції, але в межах діапазону золотих пунктів [8]. Якщо обмінний курс ринкової ціни нижчий за паритет на основі золотого вмісту, то боржник повинен буде розрахуватися за міжнародним боргом золотом, а не іноземною валютою. Кожна валюта має золотий вміст. Встановлено золотий паритет. Грошова одиниця стала вільно конвертуватися в золото. Золото, у свою чергу, використовується як валюта і є загальновизнаним у всьому світі. Проте після Першої світової війни на початку 1920-х рр. відбувся перехід на золотобіржовий стандарт. Наступною ланкою є Генуезька грошова система [8].

Генуезька валютна система (1922-1944) базується на золотому стандарті. Золотомонетний стандарт — це скорочена форма золотого стандарту, яка передбачає, що валюта країни-злиткового стандарту обмінюється на кредитну валюту, на

іноземну валюту, а потім на золото [9]. Як світову резервну платіжну валюту почали використовувати національні кредитні кошти. Однак у міжвоєнний період жодній валюті офіційно не було надано статусу резервної. Долар і фунт ведуть нескінченну боротьбу за лідерство. Конвертація валют в золото почалася не тільки напряду (Великобританія, Франція, США), але й через інші валюти (Німеччина та інші країни). Система діяла з 1922 по 1944 рік. На відміну від Паризької валютної системи, золото не отримало такого важливого статусу. Воно більше не використовується для приватного обміну паперових грошей, але лише частково гарантує грошовий обіг. У 1943 році було розроблено й опубліковано дві нові схеми, спрямовані на вдосконалення грошової системи: одну винайшов британський лорд Кейнс, а іншу винайшов Генрі Уайт, який переміг і став основоположником Бреттон-Вудської системи. Так виникла Бреттон-Вудська валютна система [9].

Бреттон-Вудська валютна система – з 1944 по 1976 рр. Бреттон-Вудська валютна система дещо схожа на золотий стандарт. Її особливість полягає в тому, що він існує лише в центральному банку, а на золото можна обміняти лише долар США, який є єдиною національною валютою [10]. Бреттон-Вудська валютна система поєднує державне регулювання, державні та міждержавні розрахунки. Основні принципи цієї грошової системи такі:

- Зберігає функцію світової валюти (на базі золотих запасів), використовуючи при цьому міжнародний платіж і резервну валюту національної скарбниці (USD);
- За допомогою центральних банків та іноземних державних установ кожна країна повинна конвертувати свою резервну валюту в золото за офіційним обмінним курсом (офіційний обмінний курс становить приблизно 35 доларів США за унцію);
- Відповідно до угоди з Міжнародним валютним фондом, обидві сторони досягли вирівнювання та обміну валют, і валюта виражається в золоті або доларах США і повинна стати стандартною валютою;
- Валюта тісно прив'язана до долара США (курс не може відхилятися більш ніж на 1%).

Міжнародний валютний фонд здійснює контроль за валютними відносинами та їх міжнародним регулюванням і має право надавати коротко- та середньострокові позики на вигідних умовах для подолання тимчасових труднощів, викликаних дисбалансом взаємних зобов'язань. Бреттон-Вудська валютна система — валютний механізм, який надає долару США привілейоване становище в міжнародних розрахунках [10].

Міжнародний валютний фонд здійснює міжнародний нагляд і контроль за валютними відносинами. Він також уповноважений видавати коротко- та середньострокові кредити на вигідних умовах для подолання труднощів, викликаних головним чином дисбалансом взаємних зобов'язань. Бреттон-Вудська валютна система стала грошовим механізмом, який дозволяє долару США замінити основні валюти міжнародних фінансів.

У 1969 році Міжнародний валютний фонд запровадив для розрахунку «Спеціальні права запозичення» (SDR) [11], а згодом золотовалютний стандарт був замінений на стандарт SDR. У грудні 1976 р. під час зустрічі в Кінгстоні (Ямайка) було здійснено другий перегляд статуту МВФ відповідно до угоди країн-членів МВФ. Так виникла ямайська грошова система. Угода змінює поточний стан золота, а також обмінний курс. Єдина міжнародна розрахункова одиниця була визначена як основа грошової системи, спеціальні права запозичення, які повинні стати основою для майбутнього паритету та валютних курсів і основним засобом платежу та розрахунків. До 1985 року обмінний курс СПЗ встановлювався лише на рівні 12 із 149 країн-членів МВФ. Доларовий стандарт зберігається. Крім того, країнам дозволено встановлювати валютний паритет з будь-якою валютою, окрім золота, на додаток до SDR. Тобто тренд зафіксований на мультивалютному стандарті і міжнародна валютна система розділена на три регіональні групи: США-Західна Європа-Японія. Демонетизація золота завершується: офіційна ціна на золото та золотий коефіцієнт скасовуються, золото більше не є мірою вартості та основою золотого співвідношення, а Сполучені Штати припиняють обмінювати долари на золото для державних установ та іноземних

центральных банків [11].

Грошова система Ямайки також має певні проблеми: втрата монополії долара США (поява SDR), проблема мультивалютного стандарту. Крім того, система плаваючого валютного курсу не може гарантувати платіжний баланс, запобігати валютним спекуляціям і не може вирішити проблему безробіття. Для вирішення цих проблем виникла Європейська валютна система [11].

У Європі, де був створений Європейський Союз, існує Європейська валютна система, яка є міжнародною регіональною валютною системою. Це підсистема світової валютної системи Ямайки. Основними принципами Європейської валютної системи є:

- Сформована на європейській колективній валюті ЕКЮ (європейська валютна одиниця).
- Використання золота як фізичного резервного активу. По-перше, проблема ЕКУ частково забезпечена золотом. По-друге, для цього був створений спільний золотий фонд, який об'єднав 20% офіційних золотих резервів країн-членів ЄС. По-третє, країни ЄС визначають внесок до золотого фонду та регулюють емісію та обсяг резервів в ЕКЮ, керуючись ринковою ціною золота;
- Визначення режиму обмінного курсу для спільного коливання валют у табличній формі «європейських валютних змій» у заданому діапазоні взаємних коливань (від $\pm 1,0\%$ до $\pm 10,0\%$ від центрального валютного курсу). По суті, це валютний коридор;
- Здійснювати міждержавне регулювання регіональних валют шляхом надання кредитів центральним банкам для покриття тимчасових дефіцитів платіжного балансу та розрахунків, пов'язаних з валютними інтервенціями. Детальніше про еволюцію співпраці можна ознайомитись в Додатку Б.

Що стосується сучасних видів міжнародного співробітництва, то можна виділити Цілі сталого розвитку ООН (ЦСР), яких налічується 17:

- Ціль 1. Подолати бідність

- Ціль 2. Подолання голоду та розвиток сільського господарства
- Ціль 3. Здоров'я та добробут
- Ціль 4. Якісна освіта
- Ціль 5. Гендерна рівність
- Ціль 6. Чиста вода та належні санітарні умови
- Ціль 7. Доступна та чиста енергія
- Ціль 8. Гідна праця та економічне зростання
- Ціль 9. Промисловість, інновації та інфраструктура
- Ціль 10. Зменшити нерівність
- Ціль 11. Сталий розвиток у містах і громадах
- Ціль 12. Відповідальне споживання та виробництво
- Ціль 13. Пом'якшити наслідки зміни клімату
- Ціль 14. Захистити морські ресурси
- Ціль 15. Захист і відновлення наземних екосистем
- Ціль 16. Мир, справедливість та міцні інституції
- Ціль 17. Партнерство для сталого розвитку

На рисунку 1.1 зображено 17 цілей сталого розвитку:

Рис. 1.1 – Цілі сталого розвитку ООН [12]

Завдяки ЦСР сталий розвиток став глобальним порядком денним, у центрі якого лежить приватний сектор. Підприємства відіграють важливу роль у цьому. Багато компаній та інвесторів можуть внести свої знання, технології, інновації та капітал для вирішення глобальних проблем.

1.3 Тенденції міжнародного співробітництва країн у світі

На національному рівні співпраця між країнами може підтримувати та надихати зусилля з національного розвитку та розширювати горизонти передового досвіду та результатів, досягнутих в інших країнах. Країни та регіони створили різноманітні моделі співпраці для обміну знаннями, досвідом та інформацією для вирішення нагальних проблем. Розвиток світових господарських зв'язків на основі міжнародного поділу праці набуває все більшого значення для економіки багатьох країн. Основною тенденцією розвитку світової економіки є зближення та посилення взаємозалежності країн та їх суб'єктів господарювання. Для цього створено міжнародні організації.

NAFTA - Північноамериканська угода про вільну торгівлю, яка скасувала більшість торговельних тарифів між Мексикою, Канадою та США 1 січня 1994 року [12]. Метою НАФТА є заохочення економічної активності серед трьох основних економічних центрів Північної Америки. Угода фактично створила блок вільної торгівлі між трьома найбільшими країнами Північної Америки. Це робить НАФТА найбільшою угодою про вільну торгівлю у світі. Три її країни-члени мають ВВП понад 20 трильйонів доларів. НАФТА була першою організацією, яка підписала торгову угоду між двома розвиненими країнами та країнами, що розвиваються. На цьому етапі розвиток НАФТА має багато переваг для розвитку різних країн [13].

По-перше, НАФТА надає статус ННС усім партнерам. Це означає, що країни повинні однаково ставитися до всіх сторін. Це включає прямі іноземні інвестиції. Вони не можуть ставитися до внутрішніх інвесторів гірше, ніж до іноземних. Вони не можуть запропонувати кращих угод для інвесторів з країн, які не є членами НАФТА. Уряд також повинен надати федеральні контракти підприємствам усіх трьох країн НАФТА.

По-друге, НАФТА скасувала імпорتنі та експортні мита між трьома країнами. Мита - це податки, які використовуються для підвищення вартості іноземних товарів. НАФТА створила спеціальні правила для регулювання торгівлі сільськогосподарською продукцією, автомобілями та одягом. Вони також стосуються певних послуг, таких як телекомунікації та фінанси. По-третє, експортери повинні отримати сертифікат походження, щоб звільнитися від митних зборів. Це означає, що експорт повинен відбуватися в США, Канаді або Мексиці. Дивіться рис. 1.2 для більш детальної інформації про фактичні та аналітичні дані щодо торгових відносин у НАФТА.

За останні 20 років експорт сільськогосподарської продукції США зріс втричі до Канади. Канада є 9 покупцем американської кукурудзи, 8 у рейтинзі з покупки біоетанолу, 2 у рейтинзі з етанолу та 2 у рейтингу з покупки ячміню. Зріс у 5 разів і до Мексики. Мексика є номером один з покупки американської кукурудзи, номер один з біоетанолу, 5 у сорговому борошні, і перше місце з покупки ячміню.

Іншою міжнародною організацією, яка займається економічними та соціальними питаннями, є Європейський Союз. Європейський Союз (ЄС) — міжнародне об'єднання 27 європейських країн, яке керує спільним економічним, соціальним та політичним простором. Спочатку обмежуючись Західною Європою, на початку 2000-х років ЄС почав активно розширюватися в Центральну та Східну Європу. Європейський Союз було створено відповідно до Маастрихтського договору, який набув чинності 1 листопада 1993 року. Цей договір спрямований на зміцнення європейської політичної та економічної інтеграції шляхом встановлення єдиної валюти (євро), єдиної зовнішньої політики та політики безпеки, а також спільного

громадянства. [14, с. 140-148].

НАТО — відома міжнародна організація, яка займається світовими військовими питаннями. Організація Північноатлантичного договору (НАТО) — військовий альянс, створений Північноатлантичним договором (Вашингтонським договором) від 4 квітня 1949 року, щоб врівноважити радянські сили, дислоковані в Центральній і Східній Європі після Другої світової війни. Його засновниками є Бельгія, Канада, Данія, Франція, Ісландія, Італія, Люксембург, Португалія, Норвегія, Нідерланди, Великобританія та Сполучені Штати. Метою НАТО є сприяння стабільності в наших сусідах. У 1990-х роках НАТО зупинило подальше кровопролиття в Боснії та Косово. З 2003 року НАТО допомогла зробити так, щоб Афганістан більше не був притулком для міжнародних терористичних груп. НАТО також допомогла запобігти піратству на Африканському Розі та допомогла вирішити кризу біженців та мігрантів у Європі з 2016 року [15].

Досить важливою міжнародною організацією, яка займається розвитком світової торгівлі, є Світова організація торгівлі (СОТ). СОТ — це всесвітня організація, що складається з 164 членів і займається правилами торгівлі між країнами. Її мета полягає в тому, щоб торговельні потоки були максимально плавними та передбачуваними. СОТ виникла на основі Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ), створеної в 1947 році. ГАТТ є частиною Бреттон-Вудської системи, до якої входять Міжнародний валютний фонд (МВФ) і Світовий банк. Серія торговельних переговорів, відомих як раунд ГАТТ, розпочалася наприкінці Другої світової війни щодо зниження тарифів для стимулювання світової торгівлі. Таким чином, ГАТТ покликаний допомогти всім країнам отримати подібний статус ННС, щоб жодна країна не мала переваги над іншими в торгівлі. В СОТ є 23 уряди-спостерігачі. Зараз СОТ забезпечує надійний міжнародний ринок. Діяльність СОТ: скорочення витрат на проживання та підвищення рівня життя; вирішення суперечок та усунення торговельної напруги; стимулювання економічного зростання та зайнятості; зниження витрат на ведення бізнесу на міжнародному рівні; допомагати країнам, що розвиваються; екологічна та оздоровча підтримка; сприяння миру та стабільності.

АТЕС — ще одна міжнародна організація, яка займається розвитком

економічного та торговельного співробітництва. Азіатсько-Тихоокеанське економічне співробітництво (АТЕС) - це організація, спрямована на сприяння вільній торгівлі та економічному співробітництву в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Вона була створена у 1989 році, щоб відповісти на зростаючу взаємозалежність країн Азіатсько-Тихоокеанського регіону та появу регіональних економічних блоків (таких як Європейський Союз і НАФТА) в інших частинах світу. АТЕС прагне покращувати стандарти життя та освіти шляхом сталого економічного зростання та сприяти почуттю спільності та визнанню спільних інтересів серед країн Азіатсько-Тихоокеанського регіону [16].

Наприкінці 1990-х років до складу АТЕС входило 12 країн-засновників - Австралія, Бруней, Японія, Індонезія, Канада, Південна Корея, Малайзія, Нова Зеландія, США, Філіппіни, Таїланд, Сінгапур, Чилі, Гонконг, Росія, Папуа-Нова Гвінея, Перу, Мексика, Тайвань і В'єтнам.

АСЕАН – це організація, яка сприяє економічному розвитку та соціальному прогресу країн Південно-Східної Азії та підтримує регіональний мир і стабільність.

Асоціація держав Південно-Східної Азії, або скорочено АСЕАН, була заснована в Бангкоку, Таїланд, 8 серпня 1967 року країнами-засновниками АСЕАН: Індонезією, Малайзією, Філіппінами, Сінгапуром і Таїландом. До організації безпосередньо входять Філіппіни, Малайзія, Таїланд, Сінгапур та Індонезія. Бруней-Даруссалам приєднався 7 січня 1984 року, В'єтнам — 28 липня 1995 року, а Лаос і М'янма — 23 липня 1997 року [17]. 30 квітня 1999 - Камбоджа. Папуа Нова Гвінея має статус спостерігача. У 2002 році Східний Тимор подав заявку на такий же статус [17].

Як зазначено в Декларації АСЕАН, цілями та завданнями АСЕАН є:

- Прискорення економічного зростання, соціального прогресу та культурного розвитку в регіоні шляхом спільної роботи в дусі рівності та партнерства для зміцнення основ процвітаючої та мирної спільноти держав Південно-Східної Азії;
- Сприяння регіональному миру та стабільності через повагу до справедливості та верховенства права у відносинах між країнами регіону та принципів Статуту ООН;
- Сприяння активній співпраці та взаємній допомозі з питань, що становлять взаємний інтерес в економічній, соціальній, культурній, технологічній, науковій та

адміністративній сферах.

Глобалізація сприяла розвитку міжнародних економічних відносин. Через це між країнами відбувається міжкультурний та економічний розвиток, обмін досвідом та інформацією. Крім того, запобіганню військових конфліктів сприяє розвиток міжнародних економічних відносин. Це в свою чергу сприяє створенню комфортних умов для проживання людини [17].

Економічні збої, спричинені COVID-19, призвели до різкого падіння міжнародної торгівлі протягом 2020 року та змін у міжнародному співробітництві. Однак у 2021 році світова торгівля значно відновилася, з'явилися нові тренди співробітництва. Загалом COVID-19 посилив нестабільність світової торгівлі, яка спостерігалася протягом останніх п'ятнадцяти років [17]. Тим не менш, наслідки економічного спаду COVID-19 для світової торгівлі були вражаючими через швидкість та інтенсивність, як у зв'язку зі спадом, так і під час відновлення. Загалом відношення світової торгівлі до світового виробництва (зазвичай використовуваний показник для визначення тенденцій глобалізації) впало з 28 відсотків у 2019 році до приблизно 25 відсотків у 2020 році, щоб потім досягти приблизно 30 відсотків у 2021 році. На рисунку 1.3 можна більш детально розглянути дані про тренди міжнародної торгівлі з 2005 по 2021 рр. і вплив пандемії COVID-19 [17].

Відносне значення розвинутих країн як постачальників на міжнародних ринках знижується. Проте на них припадає більше половини вартості експорту товарів і близько двох третин експорту послуг. У 2020 році експорт товарів із розвинутих країн становив близько 9 трильйонів доларів США, тоді як обсяг експорту послуг становив приблизно 3,5 трильйона доларів США. У 2020 році експорт країн, що розвиваються, склав майже 7,9 трильйона доларів США щодо товарів і близько 1,4 трильйона доларів США щодо послуг. З них країни БРІКС експортували близько однієї третини, 3,5 трильйона доларів США, товарів і близько 560 мільярдів доларів США – послуг. Нарешті, хоча протягом останнього десятиліття було зафіксовано деяке збільшення експорту та імпорту найменш розвинутих країн, їхній внесок у світову торгівлю залишається невеликим і навряд чи досягне цілей сталого розвитку [17].

РОЗДІЛ 2

РОЗВИТОК ТА ФОРМИ СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ УКРАЇНОЮ ТА США

2.1 Торгівля товарами та послугами між Україною та США

Сполучені Штати є дуже важливим торговим партнером України. У 2021 році відбулося десяте засідання американсько-українського комітету з торгівлі та інвестицій для зміцнення двосторонніх торгових та інвестиційних відносин. У 2021 році ВВП України оцінили в \$167,4 млрд. США (поточний ринковий обмінний курс) і реальний ВВП зріс приблизно на 3,2%. Важливу роль у збільшенні економічних показників відіграла співпраця з США [18]. Дивіться рис. 2.1, 2.2, 2.3 щоб дізнатися більше про частку США в торгівлі товарами та послугами з Україною у 2021 році.

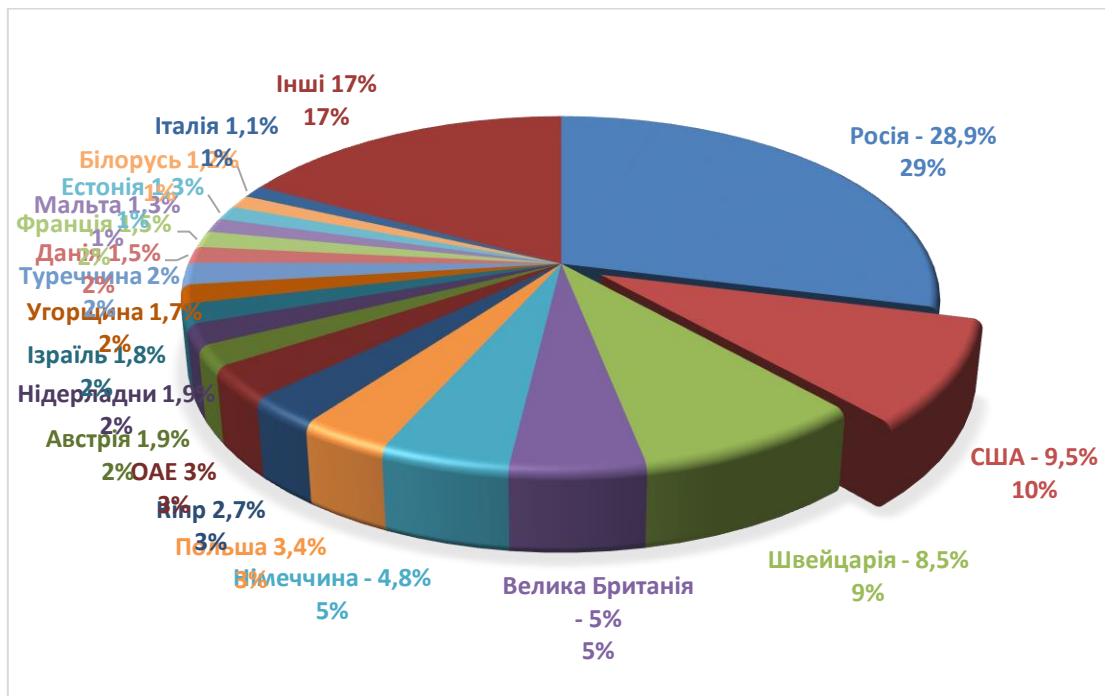

Рис. 2.1 – Частка США та інших країн у експорті Українських товарів у 2021 році [18]

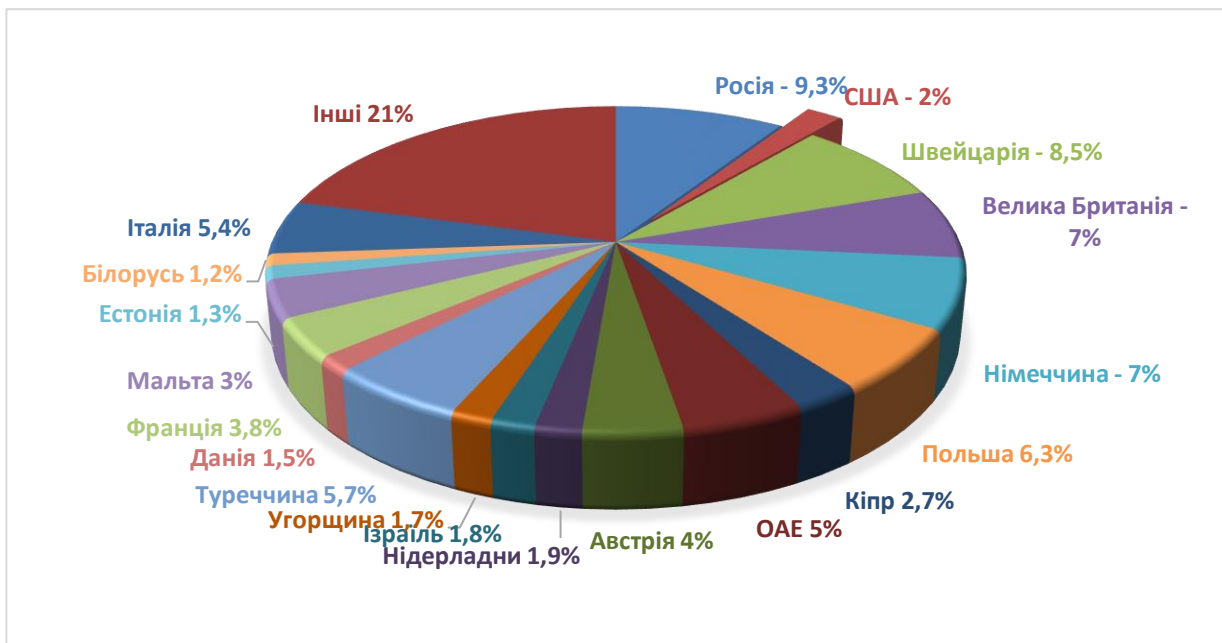

Рис. 2.2 – Частка США та інших країн у експорті українських товарів у 2021 році [18]

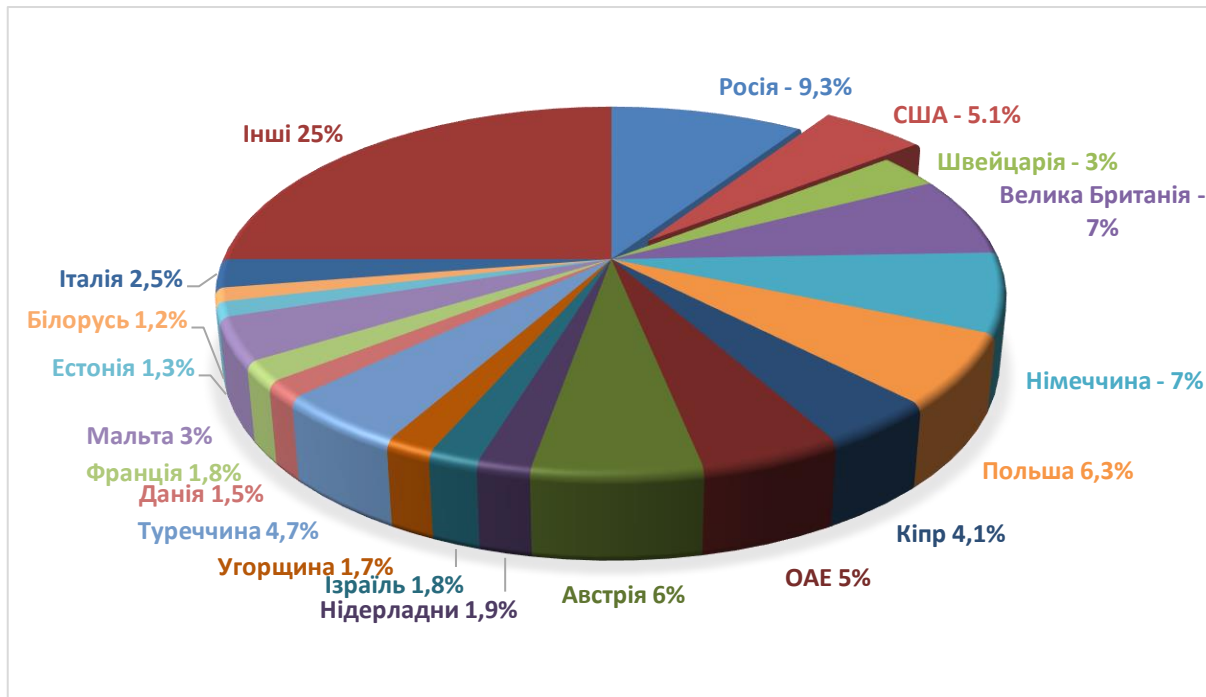

Рис. 2.3 – Частка США та інших країн у імпорті товарів та послуг в Україну у 2021 році [18]

Наразі Україна є 67-м найбільшим торговим партнером Сполучених Штатів у торгівлі товарами із загальною вартістю 3,7 мільярда доларів у 2021 році. Експорт товарів склав 2,4 млрд. доларів США. Імпорт товарів склав 1,3 млрд. доларів США. Активне сальдо торгівлі товарами США з Україною в 2021 році досягло \$1,1 млрд [18].

За даними Міністерства торгівлі США, у 2017 році експорт товарів із США в Україну створив близько 5000 робочих місць (останні доступні дані).

Крім того, у 2021 році Україна стала 59-м найбільшим експортним ринком для товарів США. Експорт товарів із США в Україну в 2021 році становив 2,4 мільярда доларів, що на 5,3% (132 мільйони доларів) менше, ніж у 2018 році, але на 165,5% більше, ніж у 2009 році. Основними категоріями експорту в 2021 році були: мінеральне паливо (\$722 млн), автомобілі (\$671 млн дол. США), літаки (86 млн дол. США), риба та морепродукти (заморожена риба без філе - 78 млн дол. США)[18].

У 2021 році експорт сільськогосподарської продукції США в Україну становив \$129 млн. Категорії з найбільшим обсягом внутрішнього експорту включали насіння посадок (53 мільйони доларів), готові харчові продукти (35 мільйонів доларів), горіхи (15 мільйонів доларів), тютюн (9 мільйонів доларів) і корм для домашніх тварин (2 мільйони доларів).

У 2020 році Україну визнали 71-м найбільшим експортером товарів до США. Імпорт товарів США з України в 2021 році склав 1,3 мільярда доларів, що на 4,2% (на 56 мільйонів доларів) менше, ніж у 2018 році, але зросло на 161,9% порівняно з 2009 роком. Найвищими категоріями у 2021 році стали: сталь (\$567 млн), вироби зі сталі (\$170 млн), електрообладнання (\$99 млн), консерви (фруктові та овочеві соки) (\$46 млн), інші текстильні вироби (\$32 млн) [18, 19].

У 2021 році американський сільськогосподарський імпорт з України становитиме \$143 млн. Сполучені Штати. Основні категорії включають: фруктові та овочеві соки (48 мільйонів доларів), інші рослинні олії (31 мільйон доларів), закуски

(12 мільйонів доларів), інші молочні продукти (2 мільйони доларів), а також оброблені фрукти та овочі (918 000 доларів)[18, 19].

Таким чином, згідно з наведеною статистикою, можна побачити, що відносини між Україною та США базуються переважно на торгівлі товарами, а саме продовольством. У свою чергу, послуги становлять лише невелику частку.

В Україні розташовано 2000 великих, середніх і малих харчових підприємств, 200 з них є партнерами міжнародних компаній. Mondelez, Nestle, Danone, PepsiCo, Coca-Cola, Carlsberg, Jacobs, East Balt Bakery та Wim-Bill-Dann – це деякі світові гіганти, які закріпилися в Україні.

Одним із найпопулярніших товарів є український шоколад. Завдяки достатній кількості підприємств з виробництва шоколаду та високій якості продукції, що випускається, Україна експортує шоколад та інші харчові продукти, що містять какао, до багатьох країн світу. Детально це можна побачити на малюнку. 2.4.

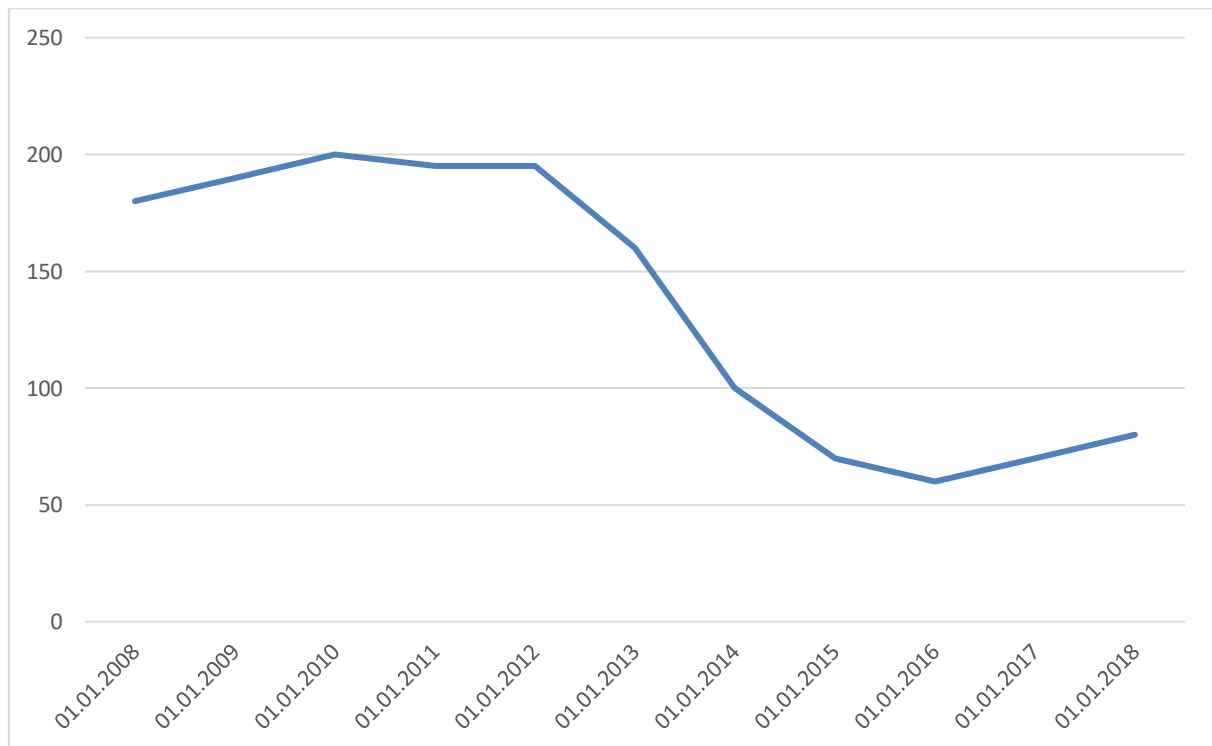

Рис. 2.4 – Український експорт шоколаду та продуктів, що містять какао протягом 2008-2018 рр. [27]

До провідних українських компаній, що експортують шоколадну продукцію, входять:

- Казахстан з часткою 12,5% (\$21 млн)
- США, 9,99% (\$17,1 млн)
- Білорусь, з часткою 9,79% (\$16,7 млн)

Ситуація з експортом почала погіршуватися в 2013 році внаслідок рецесії, що також вплинуло на експортний потенціал України.

Якщо брати до уваги дані Держстату, то торік український експорт шоколаду впав на 9,7% – з 63,9 тис. тонн до 57,7 тис. тонн, а в доларовому еквіваленті – на 6,6% – з 169,7 млн доларів до 158 доларів [27].

У 2019 році було експортовано 3,70 тонни кави на суму 1,8 млн доларів США, що на 61,2% і 15,8% більше [27].

Що стосується імпорту однотипної продукції, то протягом усього періоду ситуація була нестабільною, як показано на рисунку 2.5.

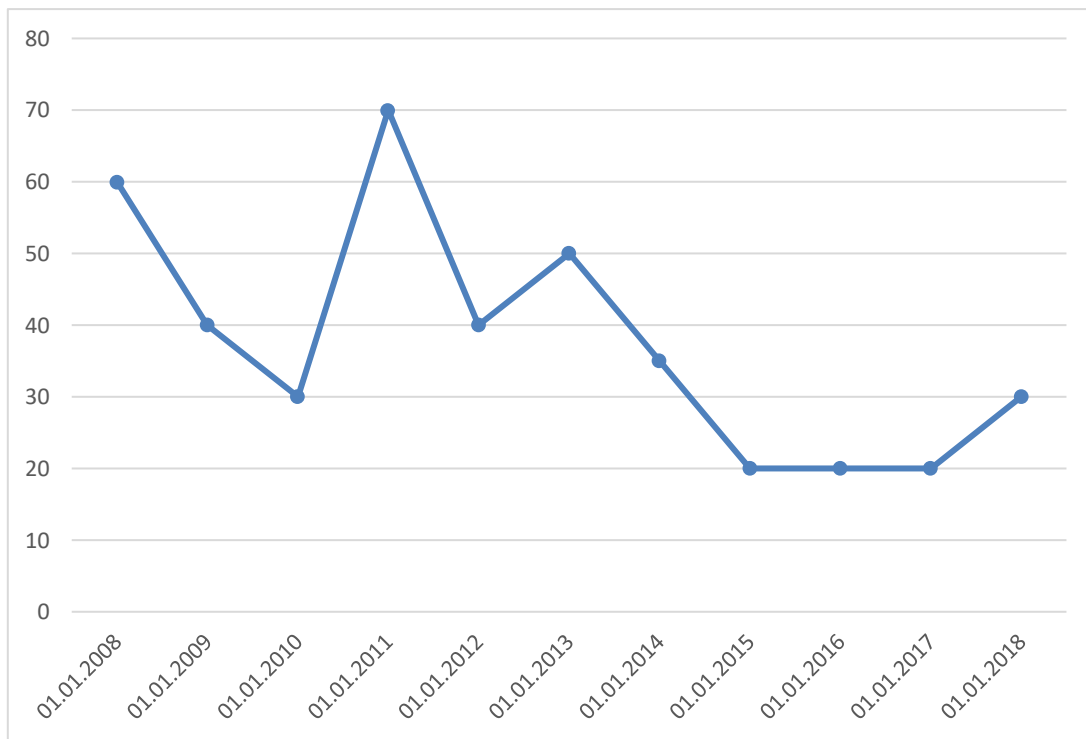

Рис. 2.5 – Український імпорт шоколаду та продуктів, що містять какао 2008-2018 рр. [28]

До трійки найбільших імпортерів входять:

- Польща з часткою 36% (48 мільйонів доларів США)
- Німеччина 15,3% (20 мільйонів доларів)
- Нідерланди 12,9% (\$17,1 млн)

Імпорт українського шоколаду в 2020 році зріс на 28% порівняно з попереднім роком – з 33,6 тис. до 43 тис. тонн, а у валютному еквіваленті – на 25,7% – з \$150,5 млн до \$189,1 млн. В основному імпортується з Польщі (33,6%), Нідерландів (12,9%) та Німеччини (15,3%) [28].

За даними Національної митної служби, імпорт какао-бобів, какао-пасти, какао-масла та какао-порошку впав на 2,5% до 54 300 тонн у 2020 році, тоді як у валютному еквіваленті він зріс на 5,7% до 186,9 млн доларів у річному обчисленні. рік [28].

Крім того, у 2020 році, за даними Національної митної служби, також зріс імпорт кави та її замінників: на 8,4% у натуральному вираженні до 48,4 тис. тонн і на 15,4% у валютному вираженні до \$166,4 млн [28].

Найбільшими країнами, куди Україна імпортує каву, є Польща (22,7%), Італія (15,3%) та Німеччина (8,1%) [28].

Як бачимо з наведених даних, відносини між Україною та США є односторонніми – Україна експортує шоколадну продукцію до США, що, в свою чергу, пояснюється високою якістю цієї продукції. Що стосується інших категорій товарів, то Україна також є значним експортером сільськогосподарської та іншої продовольчої продукції до США. У свою чергу Україна імпортує інші товари.

2.2 Залучення інвестицій в Україну через США

Україна має великий інвестиційний потенціал, а саме: добре освічену та конкурентоспроможну робочу силу, великий споживчий ринок та багаті природні

ресурси. З кожним роком Україна стає все більш привабливим місцем для інвестицій, оскільки країна є відносно великим ринком із понад 42 мільйонами споживачів. Не тільки робоча сила, але й сировина та інші виробничі витрати, включаючи електроенергію та воду, також дешевші порівняно з робітниками в розвинених країнах.

За останні кілька років Україна значно покращилася завдяки легкості ведення бізнесу, головним чином сприятливому середовищу для інвестицій та співпраці з урядом. За даними Національної статистичної служби України, у 2021 році Україна отримала \$2,87 млрд прямих іноземних інвестицій, що на \$360 млн більше, ніж у 2018 році.

Україна стала більш привабливим місцем для міжнародних інвесторів після реформ, спрямованих на захист іноземних інвестицій. У рейтингу «Легкість ведення бізнесу» за 2019 рік Україна посіла 71 місце у світі порівняно з 76 місцем у 2018 році. Прямі іноземні інвестиції сприяють зростанню та зайнятості. Крім того, ВВП України зріс більш ніж на 3,3% у 2018 році, що є найвищим рівнем з 2011 року. Крім того, для європейських інвесторів близькість до ЄС, низька вартість робочої сили та відносно висока кваліфікація української робочої сили роблять Україну одним з основних пунктів призначення інвестицій.

Існують також деякі інвестиційно привабливі фактори, які сприяють розширенню інвестиційних відносин в Україні: величезний потенціал і майже необмежений внутрішній ринок; географічне положення на перетині основних євразійських транспортних шляхів; відносно дешева, але водночас кваліфікована робоча сила; науковий потенціал; добре розвинена інфраструктура (порти, аеропорти, залізниці, склади, системи зв'язку та інженерні мережі) тощо [25].

Ще однією ознакою великого потенціалу країни є кількість туристів, які з кожним роком зростають і досягли 14,2 млн у 2020 році, повідомляє Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.

Прямі іноземні інвестиції (ПІІ), безсумнівно, є важливим чинником

економічного зростання України. Згідно з даними та аналізом Державної служби статистики України, у 2020 році надходження прямих іноземних інвестицій в Україну склали 2,87 мільярда доларів, що незначно збільшилося порівняно з 2017 роком (2,51 мільярда доларів). Загальний обсяг ПІІ у 2020 р. оцінюється в 31,6 млрд дол. США [25].

Джерело ПІІ має тенденцію бути диверсифікованим. Нідерланди є найбільшим інвестором країни, інвестувавши 951,5 мільйона доларів у 2020 році. Більше половини всіх надходжень ПІІ у 2020 році надійшли з європейських країн, включаючи Нідерланди (як згадувалося раніше), Кіпр, Австрію, Францію, Великобританію та Польщу. Додаткову інформацію про фінансові інвестиції в Україні 2018-2020 можна подивитися у Додатку Г.

Дуже привабливим для міжнародних інвесторів є зростаючі позиції України у рейтингу Doing Business. Детальніше про позиції України у рейтингу Doing Business можна розглянути на рис. 2.6.

Рис. 2.6 – Позиції України у рейтингу Doing Business [24]

На графіку наведено дані про місце України в рейтингу Doing Business. Україна у 2020 році покращила свій рейтинг порівняно з 2019 роком, піднявшись із 71-го на 64-те. На графіку показано наступні критерії: «Захист інвесторів», Україна піднялася

на 27 позицій; Виконання договорів, 10 місць; Міжнародна торгівля, 4 місця; Оформлення власності, 2 місця.

Американські компанії досягли успіху в Україні, особливо в сільському господарстві, споживчих товарах і технологіях. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) США в Україну у 2020 році склали \$596 млн, що на 12,0% більше, ніж у 2018 році. Однак навіть без урахування таких великих інвестицій Сполучені Штати не входять до п'ятірки найбільших інвесторів в Україні. Відомості про найбільших інвесторів в Україні наведено на рисунку 2.7.

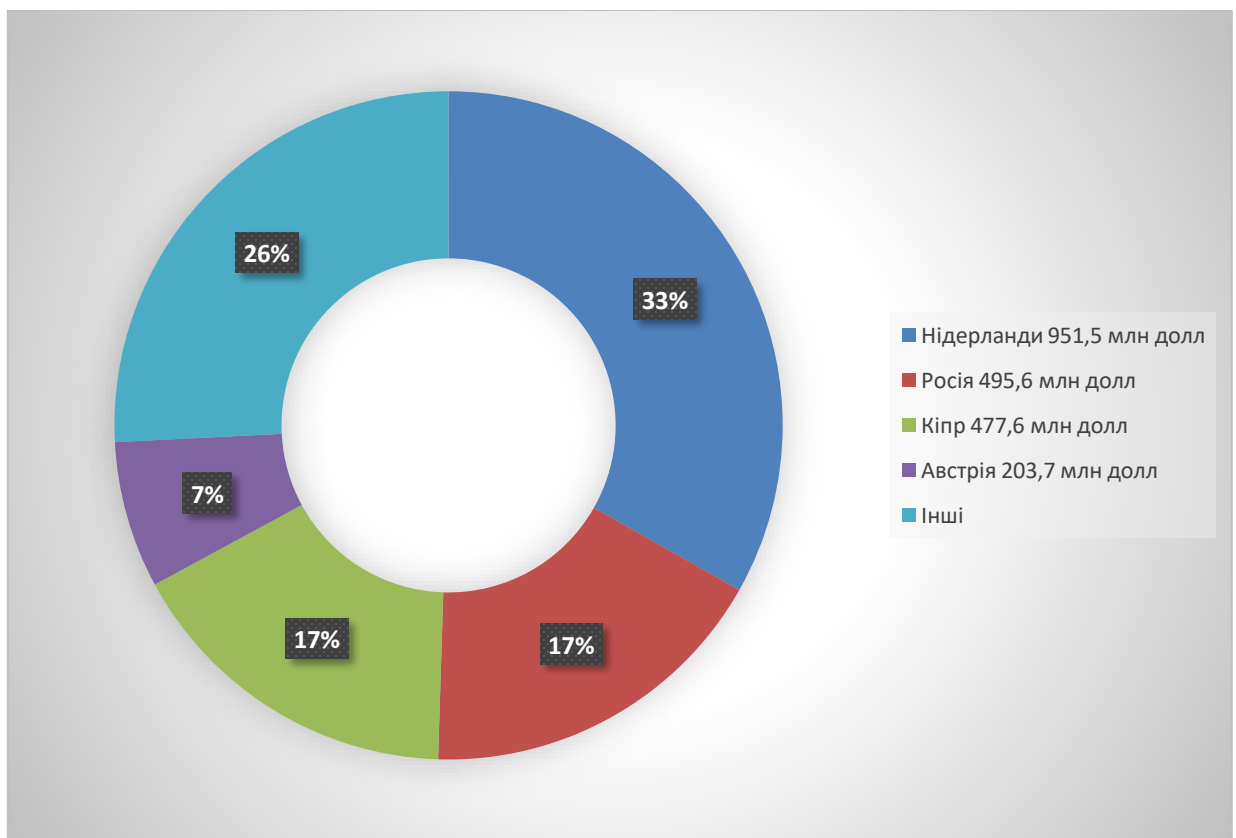

Рис. 2.7 – Найбільші інвестори України за 2020 рік [24]

Аналіз за секторами показує, що понад 40 відсотків ПІІ були пов'язані з фінансами та страхуванням – 1 215,1 мільйона доларів США (42,3%). Основними галузями, що залучають ПІІ в 2020 році, залишалися оптова та роздрібна торгівля, технічне обслуговування автомобілів і мотоциклів, на рівні 599,4 млн доларів США (20,9%), операції з нерухомістю – 405,3 млн дол. США (14,1%), Виробництво - 302,1 млн дол. США (10,5%), інформація та телекомунікації - 119,4 млн дол. США (4,2%) та професійна, наукова і технічна діяльність - 93,2 дол. США (3,2%) [25].

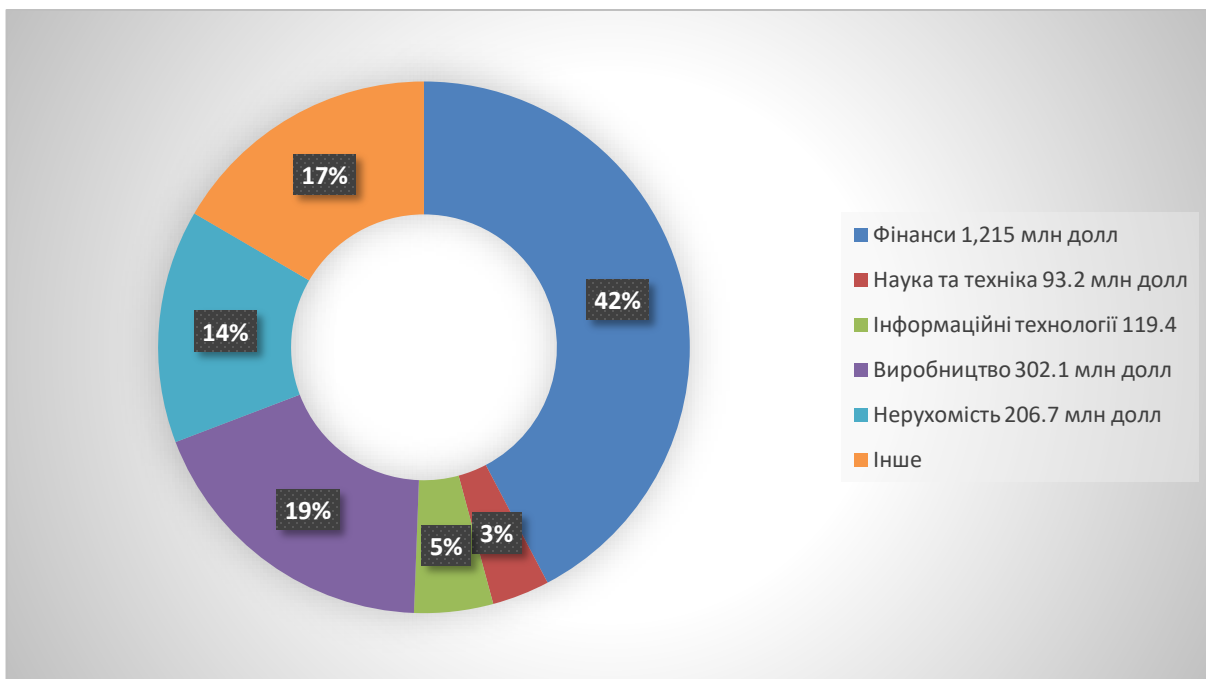

Рис. 2.8 – Інвестиції в Україну за секторами, 2020 [25]

Щоб залучити інвесторів, Україна пропонує багато законодавчих переваг, таких як пільгові тарифи, пільги для ІТ-фахівців тощо. Українська економіка поступово лібералізується і наразі пропонує одне з найпривабливіших економічних середовищ для інвестицій.

У цих галузях спостерігалось найшвидше зростання за останні роки, і тому вони найбільше зосереджені інвесторами, включаючи ІТ, сільське господарство, автомобілебудування, виробництво та відновлювану енергетику. Тому варто детальніше розглянути кожен галузь і чому в неї рекомендується інвестувати.

Український ІТ-сектор пережив найбільше зростання за останні 10 років і був центром більшості інвестицій. У 2020 році ІТ-індустрія становила 4% ВВП країни. Україна має найбільшу галузь ІТ-аутсорсингу та розробки програмного забезпечення в Центральній та Східній Європі [26].

Поліпшення економічних умов та фінансових стимулів заохочують до збільшення інвестицій в українські ІТ-компанії з боку місцевих та іноземних інвесторів. Українські технологічні стартапи, наприклад, залучили рекордні 323

мільйони доларів у 2018 році.

Порівняно з 2017 роком інвестиції в ІТ-сектор України зросли на 22%. У 2017 році українські високотехнологічні компанії отримали 265 мільйонів доларів. Це означає, що за останні п'ять років місцеві стартапи залучили 1 мільярд доларів США, що робить Україну одним із найважливіших інвестиційних напрямків у Центральній та Східній Європі. Близько 90 відсотків фінансування надійшло від іноземних інвесторів, левову частку внесли американські компанії.

Загалом в українській ІТ-індустрії зайнято 172 000 осіб, які щороку закінчують навчання. Понад 50% українських технологів працюють в аутсорсингових компаніях програмного забезпечення [27].

Крім того, Україна вже багато років позиціонує себе як постачальник для німецького автопрому. Географічно більшість міжнародних компаній розташовані в західних регіонах України та орієнтовані переважно на експорт. Продажі запчастин становлять близько 60% обороту автозапчастин.

Враховуючи географічне положення країни, кваліфіковану робочу силу, науковий і промисловий потенціал, добре розвинену інфраструктуру, українська автомобільна промисловість відкриває великі можливості для іноземних інвестицій.

Також Україна заявила про намір залучити в країну виробників електромобілів. Потенційні інвестори готові працювати і чекають деяких законодавчих змін, кажуть чиновники. Поки тривали переговори, в Україні як гриби з'явилися іноземні заводи з виробництва автозапчастин. Автозаводи, що працюють в Україні, належать, зокрема, німецьким, японським, австрійським та французьким виробникам. З 2018 року в рамках розширення американсько-українського співробітництва між Україною та США ведуться переговори про спільне співробітництво у виробництві автомобілів та передачу новітніх американських технологій в Україну [27].

Той факт, що все більше і більше іноземних виробників переносять свої виробництва в Україну, безумовно, свідчить про якість української робочої сили та

стабільне бізнес-середовище.

У 2020 році капітальні інвестиції в харчові компанії подвоїлися порівняно з 2015 роком до 1,2 мільярда доларів. Проте приблизно 70% підприємств харчової промисловості все ще використовують застаріле обладнання, що робить їх неконкурентоспроможними [25, 27].

Агробізнес – це суть української економіки. Історично відомий як «житниця Європи», близько 25% високородючих чорноземів у світі розташовано в Україні. Країна також є найбільшим експортером соняшникової олії та одним із найбільших експортерів зерна у світі [26].

Основною сільськогосподарською продукцією, за якою Україна є провідним виробником на світовому ринку, є зернові та кормові культури, зокрема пшениця, кукурудза, ячмінь, соняшник, цукрові буряки, тютюн, бобові, фрукти та овочі. Україна виробляє 9-100 млн тонн продовольчих культур на рік, зберігаючи лідируючі позиції у світі. З річним обсягом експорту 500-60 млн. країна є третім найбільшим експортером зерна у світі.

Незважаючи на те, що іноземні інвестори добре знають про конкурентні переваги України щодо сільськогосподарських земель, країна також відома якістю сільськогосподарської продукції та інноваціями в сільськогосподарському секторі. Українські агротехнологічні компанії знаходяться на порозі розробки рішень, спрямованих на вдосконалення традиційних методів ведення сільського господарства [26].

Сільське господарство залишається пріоритетом для українського уряду, особливо в світлі Угоди про асоціацію та Угоди про вільну торгівлю з Європейським Союзом. Сільське господарство залишається важливим інвестиційним сектором завдяки своєму величезному потенціалу. Наразі уряд за сприяння Європейського банку реконструкції та розвитку реалізує декілька проектів, спрямованих на підтримку сталого агробізнесу в Україні.

Американські харчові компанії повинні враховувати конкурентний ландшафт

України. Німеччина, Італія, Нідерланди та Польща є основними експортерами машин і обладнання для харчової промисловості та пакування. Італія та Німеччина експортували 73% машин, що використовуються для виробництва кондитерських виробів. Частка Іспанії в експорті обладнання для рафінування цукру становила 40%. Нідерланди, Німеччина та Польща мають 81% устаткування для переробки птиці. На Італію та Нідерланди припадає 33% виробничого обладнання для хлібобулочних і макаронних виробів. Загалом експорт обладнання для харчової промисловості США залишається низьким порівняно з європейськими постачальниками [19].

Гармонізація українського законодавства про безпечність харчових продуктів відповідно до норм ЄС, імплементація вимог аналізу ризиків і критичних контрольних точок (НАССР), а також експансія на зовнішні ринки збільшать попит на більш якісні харчові продукти та пакувальні матеріали [19].

Щодо дистрибуції, то в Україні американським компаніям легше продавати обладнання та техніку місцевим дистриб'юторам, ніж кінцевим споживачам. Це пов'язано з тим, що дистриб'ютори мають місцевий вплив, тобто знають, кому потрібен продукт і, головне, хто може за нього заплатити. Крім того, місцеві дистриб'ютори можуть займатися митним оформленням, податковими та сертифікаційними процедурами, а також сервісним обслуговуванням. Якщо американські експортери дуже зацікавлені в українському ринку, їм варто подумати про відкриття тут представництва. Це розширить діапазон очікуваних функцій підтримки (маркетингові, рекламні та інші функції підтримки),

Це стане базою для експансії в сусідні країни та дозволить компанії керувати попитом на запасні частини та послуги з ремонту.

Україна тісно пов'язана зі світовими ринками з точки зору логістики та має великий потенціал для промислового розвитку. Особливий інтерес викликають відносно дешева кваліфікована робоча сила, вигідне географічне розташування на кордоні з Європейським Союзом, великий логістичний потенціал, сприятливі умови українського митного законодавства та бізнес-середовище, яке постійно

покращується.

Зокрема, поєднання вигідного географічного розташування – одноденна поїздка вантажівкою з Європи, великий логістичний потенціал, угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, відносно дешева робоча сила та вигідні умови українського митного режиму роблять країну привабливою. База внутрішнього оформлення – річна митна процедура тимчасового ввезення іноземних товарів на митну територію України [26]. Нормативно-правові дії в Україні пропонують іноземним компаніям багато можливостей скористатися перевагами географічного положення України. Незважаючи на те, що закони та правила внутрішньої переробки в Україні все ще потребують реформування, багато іноземних компаній успішно використали цю можливість для співпраці з місцевими виробничими партнерами або створили власні виробничі потужності для переробки товарів [26].

Загалом прогноз для української економіки є позитивним, оскільки надходження прямих іноземних інвестицій збільшуються, експорт збільшується та бізнес-середовище покращується. Найбільш швидкозростаючими галузями за останні роки є ІТ-індустрія, сільське господарство, автомобільна промисловість, переробна промисловість та галузь відновлюваної енергетики. Хоча інвестори повинні ретельно оцінювати галузеві ризики, очікується, що розвиток продовжиться в найближчі роки. З усіма необхідними складовими Україна є привабливим місцем для міжнародних інвесторів, особливо для таких країн, як США. Незважаючи на численні проблеми, донори та інвестори вітають готовність уряду та суспільства перетворити Україну на динамічну ринкову економіку.

2.3 Реалізація спільних проектів в Україні та США

Через 30 років після відновлення незалежності України зв'язки між Сполученими Штатами та Україною міцніші, ніж будь-коли. Спільні цінності та відданість Європі, яка є цілісною, вільною, демократичною та мирною, є основою для стратегічного партнерства між двома країнами. Вони разом працюють над вирішенням спільних глобальних проблем, зокрема енергетичної безпеки та диверсифікації, зміни клімату та пандемії COVID-19.

Успіх України є центральним у глобальній боротьбі між демократією та автократією. Україна досягла прогресу в розбудові інституцій із доброчесністю та має намір, за підтримки США, продовжувати боротьбу з корупцією, забезпечувати підзвітність, захищати права людини, реалізувати прагнення своїх громадян і створювати сприятливі умови для залучення прямих іноземних інвестицій та стимулювання зростання.

Сполучені Штати та Україна відновлюють Комісію стратегічного партнерства (SPC), переорієнтовану та забезпечену ресурсами для вирішення викликів 21 століття.

До завдань Комісії входять:

I. Безпека та оборона

У 21 столітті націям не можна дозволяти змінювати кордони силою. Росія порушила це основне правило в Україні. Суверенні держави мають право приймати власні рішення та вибирати власні союзи. Сполучені Штати підтримують Україну і продовжуватимуть працювати над тим, щоб притягнути Росію до відповідальності за її агресію. Підтримка Америки суверенітету та територіальної цілісності України є непохитною

1. Протистояння російській агресії: агресія Росії, включаючи війну на сході України та захоплення нею Криму на початку, а згодом і початок повноцінного вторгнення забрала життя тисячі українців, дестабілізувала Європу та Чорноморський регіон і поставила під загрозу світовий порядок, заснований на правилах. Сполучені Штати не визнають і ніколи не визнають передбачувану анексію Криму Росією та

підтверджують свою повну підтримку міжнародних зусиль, у тому числі в Нормандському форматі, спрямованих на переговори щодо дипломатичного вирішення очолюваного Росією конфлікту на сході України на основі міжнародного права, включаючи Статут ООН. Сполучені Штати підтримують зусилля України використати Кримську платформу для зосередження міжнародної уваги та дій на гуманітарних і безпекових втратах російської окупації Криму з метою мирного відновлення контролю України над цією територією відповідно до міжнародного права. Разом вони закликають Росію знову взяти на себе зобов'язання щодо припинення вогню в Україні та щиро залучитися до зусиль із вирішення конфлікту, щоб припинити війну.

2. Поглиблення стратегічної оборонної співпраці: Сполучені Штати та Україна завершили роботу над Стратегічною оборонною програмою, яка створює основу для посилення американсько-української стратегічної оборонної та безпекової співпраці та просування спільних пріоритетів, зокрема впровадження реформ оборони та оборонної промисловості, поглиблення співпраці в таких сферах, як безпека Чорного моря, кіберзахист, обмін розвідданими та протидія російській агресії.

3. Підтримка євроатлантичних прагнень України: як Сполучені Штати та члени Альянсу підтвердили в комюніке саміту НАТО в червні 2021 року, Сполучені Штати підтримують право України вирішувати власний майбутній зовнішньополітичний курс, вільний від зовнішнього втручання, включно з прагненнями України приєднатися до НАТО.

4. Співпраця в галузі досліджень і розробок: Сполучені Штати та Україна завершили укладання Угоди про дослідження, розробки, випробування та оцінку, яка забезпечує основу для двостороннього співробітництва у сфері озброєнь та військово-технічного співробітництва.

5. Проведення реформ у секторі оборони та безпеки: Сполучені Штати вітають постійний прогрес України в реформах оборони та оборонної промисловості, включаючи прийняття нової стратегії оборонної промисловості. Вони мають намір

продовжувати потужну програму підготовки та навчань відповідно до статусу України як партнера НАТО з розширеними можливостями. Україна планує продовжувати вживати заходів для посилення демократичного цивільного контролю над армією, реформувати служби безпеки та модернізувати процес закупівель для оборони для просування своїх євроатлантичних прагнень. Сполучені Штати підтримують план України щодо реформування Служби безпеки України шляхом оптимізації та чіткого визначення її повноважень та посилення норм, які захищають права людини та забезпечують ефективний громадський контроль.

6. Співпраця в галузі кібербезпеки: Сполучені Штати та Україна віддають пріоритет питанням кібербезпеки на рівні керівництва. У жовтні уряди США та України планують провести 4-й американсько-український двосторонній кібердіалог у Києві, щоб зміцнити двостороннє співробітництво у сфері кібербезпеки, обмін інформацією та підтримку США у розбудові потенціалу України у сфері кібербезпеки, зокрема у фінансовому секторі України.

7. Підвищення обізнаності про космос: Сполучені Штати та Україна підписали Меморандум про космос, який дозволяє ефективніше обмінюватися інформацією про космічні об'єкти, виявлені супутниками та наземними датчиками, для забезпечення безпеки космічних польотів.

8. Посилення ризику та спільне зменшення загроз: Сполучені Штати та Україна досягли домовленості щодо підтримки безпечного цілодобового зв'язку без вихідних через Національний центр зменшення ядерної небезпеки. Вони також погодилися продовжити на сім років Угоду про допомогу Україні в ліквідації стратегічних ядерних озброєнь і запобіганні розповсюдженню зброї масового знищення, підписану в 1993 році, для підтримки взаємних цілей нерозповсюдження та зміцнення регіональних і міжнародних безпеки.

II. Демократія, справедливість і права людини

Сполучені Штати та Україну пов'язують універсальні цінності, які об'єднують вільних людей світу: демократія, права людини, верховенство права. Ми також

усвідомлюємо, що дотримання цих цінностей вдома має важливе значення для захисту та просування їх у всьому світі. Незважаючи на триваючу агресію Росії, Україна досягла прогресу у здійсненні комплексних демократичних реформ і реформ у сфері прав людини. За підтримки США Україна проводить програму реформ, щоб трансформувати країну відповідно до європейських та євроатлантичних принципів і практики.

1. Реформування судової системи та боротьба з корупцією: Спираючись на ухвалення законодавства про судову реформу, Україна планує провести капітальний ремонт свого судового сектору відповідно до найкращої міжнародної практики. Водночас Україна має намір розвинути успішне створення своєї незалежної антикорупційної інфраструктури для реалізації критично важливих ініціатив, які захищають незалежність і підвищують ефективність цих інституцій у викоріненні корупції та притягненні корупціонерів до відповідальності. Ці кроки включають невідкладний вибір нового Спеціалізованого антикорупційного прокурора відповідно до передової міжнародної практики та ухвалення законодавства для захисту повноважень директора Національного антикорупційного бюро України, а також забезпечення прозорого та надійного процесу вибору наступника. Допомога та консультаційні програми Сполучених Штатів підтримують ці ініціативи стратегічних реформ.

2. Просування прав людини: за підтримки США Україна продовжуватиме сприяти повазі прав людини, громадянських свобод і основних свобод відповідно до міжнародних стандартів і зобов'язань, а також боротися з расизмом, ксенофобією, антисемітизмом і дискримінацією. Україна планує посилити відповідальність за насильство щодо всіх осіб незалежно від статі, раси, етнічної приналежності, релігії, сексуальної орієнтації чи політичних поглядів, у тому числі через законодавство. Україна та США мають намір продовжувати притягувати Росію до відповідальності за триваючі системні зловживання на підконтрольних або окупованих Росією територіях України та домагатися звільнення політв'язнів і заручників, які

утримуються на цих територіях.

3. Інвестиції в програму реформ в Україні: Реформа управління має вирішальне значення для забезпечення демократії для людей. Україна взяла на себе зобов'язання віддавати пріоритет реформам, які зміцнюють її демократичні інститути, зміцнюють права людини та забезпечують правосуддя. З цією метою Україна розробляє амбітний та комплексний План трансформації, який буде розглянуто на наступному засіданні SPC. На підтримку реформ в Україні уряд США надав Україні майже 2 мільярди доларів допомоги на розвиток з 2014 року та виділила понад 463 мільйони доларів минулого року року, в тому числі на програми, спрямовані на демократію, права людини, місцеве управління та децентралізацію, приватизацію, і судову реформу.

III. Енергетична безпека та клімат

Кліматична криза досягла критичної точки, яка вимагає термінових дій. Сполучені Штати та Україна просувають енергетичну безпеку України за допомогою стійких, ефективних і довготривалих політичних рішень, підкріплених поточною реформою корпоративного управління.

1. Встановлення стратегічного енергетичного та кліматичного діалогу: Сполучені Штати та Україна мають намір зміцнювати співпрацю щодо спільних енергетичних та кліматичних цілей шляхом поглиблення стратегічного енергетичного та кліматичного діалогу, який забезпечить міцну платформу для просування цілей енергетичної безпеки, посилення економічних зв'язків та досягнення амбітні кліматичні цілі.

2. Залучення інвестицій в енергетичний сектор через реформи: Україна та Сполучені Штати мають намір використовувати свій стратегічний енергетичний діалог для усунення системних дисбалансів в українській енергетичній системі, розширення реформи корпоративного управління в державних енергетичних компаніях, підвищення привабливості енергетичної галузі України та залучення іноземні інвестиції, необхідні для досягнення енергетичної незалежності,

декарбонізації та чистої енергії.

3. Зменшення викидів парникових газів та сприяння інноваціям: Україна та Сполучені Штати підтвердили свій намір досягти амбітного скорочення національних викидів парникових газів до 2030 року, як було повідомлено через відповідні національно визначені внески (NDC). Україна приєдналася до Agricultural Innovation Mission (AIM) for Climate і має намір розвивати відновлювану енергетику у фінансово відповідальний спосіб.

4. Звернення до впливу «Північного потоку-2»: Сполучені Штати та Україна продовжують протистояти «Північному потоку-2», який вони розглядають як загрозу енергетичній безпеці Європи. Сполучені Штати мають намір продовжувати використовувати заходи, передбачені законодавством та енергетичною дипломатією, в тому числі шляхом нещодавнього призначення старшого радника з енергетичної безпеки, щоб зберегти транзитну роль України та безпеку поставок протягом цього періоду енергетичного переходу та запобігти використанню Кремлем енергетика як геополітичну зброю. Уряди США та України підтримують зусилля щодо збільшення потужностей для постачання газу в Україну з диверсифікованих джерел.

IV. Економічне зростання та процвітання

Україна має бути достатньо сильною економічно, щоб обрати власне майбутнє та схилити дугу своєї національної історії до більшої справедливості та можливостей для українського народу. Постійне впровадження реформ в Україні має вирішальне значення для забезпечення того, щоб її економіка була корисною для людей.

1. Впровадження ключових реформ: відповідно до програми Міжнародного валютного фонду в Україні Україна має намір реформувати державні підприємства, захистити незалежність центрального банку, посилити нагляд за фінансовим сектором і створити справедливе ділове та інвестиційне середовище. Сполучені Штати мають намір продовжувати співпрацю з Україною, щоб підтримати ці зусилля та сприяти стабільному та інклюзивному економічному зростанню як в економіці США, так і в Україні.

2. Розширення комерційного співробітництва: Сполучені Штати та Україна завершили роботу над Меморандумом про взаєморозуміння щодо комерційного співробітництва, спрямованого на сприяння комерційній участі американських компаній в економіці України та українських компаній в економіці США.

3. Забезпечення достатнього фінансування для зростання: Сполучені Штати та Україна підписали Меморандум про взаєморозуміння, який може підтримати майбутні операції у визначених секторах, включаючи кілька ключових проектів, що обговорюються. Початкова сума у розмірі 3 мільярдів доларів на підтримку від Експортно-імпортного банку (EXIM) Сполучених Штатів для цих потенційних угод може бути збільшена в міру розвитку портфеля проектів у агробізнесі, інфраструктурі, кліматі та енергетиці.

4. Зростання торгівлі та інвестицій: Американо-українська рада з питань торгівлі та інвестицій провела своє 10-те засідання минулої осені, щоб підтвердити плани роботи з уникнення регуляторних бар'єрів, усунення використання неліцензійного програмного забезпечення українськими державними установами, вирішення інших питань інтелектуальної власності та співпраці з питань праці. Україна також має намір прийняти законодавство, яке запровадить надійний процес перевірки інвестицій.

РОЗДІЛ 3

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНО-АМЕРИКАНСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

3.1 Передумови формування та сучасний стан україно-американського співробітництва

Сполучені Штати встановили дипломатичні відносини з Україною в 1991 році після розпаду Радянського Союзу.

У 1992 році Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) підписало з Україною двосторонню угоду про гуманітарне, економічне та технічне співробітництво з метою сприяння розвитку економічного, політичного та соціального потенціалу країни. USAID та український уряд визначили три стратегічні цілі: створити широку ринкову економіку; сприяти розбудові демократичних політичних інституцій; а також сприяти реформам соціального сектора, щоб полегшити труднощі. Таким чином було розпочато та продовжується 30-річне партнерство, засноване на вірі в те, що, працюючи разом, обидві країни можуть створити безпечне та процвітаюче майбутнє для всіх українців[30].

Працюючи з широким колом партнерів, USAID допомогло розбудувати яскраві та незалежні ЗМІ, активне громадянське суспільство та розширити підприємницьку діяльність. USAID допомогла передати 1,8 мільйона прав власності на землю приватним фермерам і створила мережу правової допомоги для землевласників; підтримувала найбільш незахищених верств суспільства – молодих, старих і немічних; і виступила за Україну у боротьбі з туберкульозом та ВІЛ/СНІДом та покращення здоров'я матері та дитини. USAID працює над покращенням бізнес-клімату та залученням іноземних інвестицій, підтримуючи Україну у зменшенні

непотрібних державних регулювань, підтримці пенсійної реформи, зміцненні розвитку фінансового сектору та підвищенні енергоефективності, щоб зменшити залежність країни від імпорتنих енергоресурсів. Не менш важливо, що USAID реалізує спеціальні ініціативи для боротьби з корупцією та незаконною транскордонною торгівлею людьми. USAID прагне співпрацювати з Україною, щоб створити більш стабільну, демократичну та процвітаючу країну для всіх українців[30].

Зараз Сполучені Штати мають дружні стратегічні відносини з Україною, а також надають великого значення демократичному переходу України до процвітаючої ринкової економіки. Після періоду економічного занепаду, який характеризувався високою інфляцією та постійною залежністю від державного контролю, український уряд восени 1999 року почав вживати заходів для відновлення економічних реформ, які відкладалися роками. Рішучість українського уряду здійснити широкі економічні реформи розглядається як вітання урядом США, який прагне підтримати Україну в продовженні цього шляху. Двосторонні відносини зазнали невдачі у вересні 2002 року, коли федеральний уряд США оголосив, що він підтвердив записи рішення президента Леоніда Кучми від липня 2000 року передати Іраку систему раннього попередження «Кольчуг». Український уряд спростував цю передачу. Демократична Помаранчева революція в Україні призвела до тіснішої співпраці та більш відкритого діалогу між Україною та Сполученими Штатами. Політика США залишається зосередженою на реалізації та зміцненні демократичної, процвітаючої та захищеної України, більш тісно інтегрованої в європейські та євроатлантичні структури [31].

Закон про свободу держав на підтримку російських і євразійських демократій і відкритих ринків, прийнятий у жовтні 1992 року, став наріжним каменем подальшого партнерства США з Україною та іншими пострадянськими державами. Допомога Сполученим Штатам після здобуття незалежності склала понад 3 мільярди доларів. Допомога США Україні спрямована на просування політичних та економічних реформ і вирішення нагальних гуманітарних потреб. Сполучені Штати послідовно

заохочували перехід України до демократичного суспільства з процвітаючою ринковою економікою.

У листопаді 2006 року Корпорація «Виклики тисячоліття» (МСС) видала Україні право на отримання допомоги. Україна вже бере участь у Пороговій програмі МСС і підписала Угоду про порогову програму на суму 45 мільйонів доларів США в грудні 2006 року. Програма, розпочата на початку 2007 року, спрямована на зменшення корупції в державному секторі шляхом моніторингу громадянського суспільства, судової реформи, посилення моніторингу та забезпечення дотримання етичних та адміністративних стандартів, оптимізації та забезпечення виконання, а також боротьби з корупцією у вищій освіті [31].

Сполучені Штати мають посольство в Києві, столиці України, а Україна має посольство у Вашингтоні, округ Колумбія, столиці Сполучених Штатів.

Окрім надання дипломатичної підтримки у конфлікті з Росією, Сполучені Штати також надали Україні 1,5 мільярда доларів військової допомоги в 2010-х роках, і дуже активно продовжують підтримувати Україну після повномасштабного вторгнення РФ в Україну.

Під час українського руху за незалежність, 1 серпня 1991 року, тодішній президент Джордж Г.В. Буш розкритикував цей крок у промові директора Центру зовнішньополітичних досліджень Джеймса Карафано, пізніше заявивши, що це може бути найгірша промова, яку коли-небудь виголошував американський президент. Що стосується співпраці в політичній сфері, то 18 лютого 2009 року Верховна Рада Криму направила Кабінету міністрів України та Президенту України листа про недоцільність відкриття представництва США в Криму та закликала українських лідерів відмовитися від цієї ідеї. Лист також було направлено голові Генасамблеї ООН.

Політика США спрямована на досягнення та зміцнення демократичної, процвітаючої та захищеної України, більш тісно інтегрованої в європейські та євроатлантичні структури. Хартія про стратегічне партнерство між США та Україною підкреслює важливість двосторонніх відносин і окреслює поглиблену співпрацю в

таких сферах, як оборона, безпека, економіка та торгівля, енергетична безпека, демократія та культурні обміни. Вона також підкреслює постійну відданість Сполучених Штатів підтримці розширення взаємодії між Організацією Північноатлантичного договору (НАТО) та Україною. Для виконання ключового положення Хартії дві країни створили комітет стратегічного партнерства[32].

Сполучені Штати надали Україні статус країни з ринковою економікою, припинили застосування до України поправки Джексона-Варніка та надали Україні статус постійного торговельного партнера. США та Україна підписали двосторонню інвестиційну угоду. Зараз експорт США в Україну включає машини, вугілля, транспортні засоби, сільськогосподарську продукцію, літаки, рибу та морепродукти.

Імпорт США з України включає нафту, літаки, сталь, неорганічні хімікати, сільськогосподарську продукцію та вироби зі сталі. Рада США з торгівлі та інвестицій, заснована відповідно до угоди про торговельну та інвестиційну співпрацю між двома країнами, працює над розширенням торговельних та інвестиційних можливостей шляхом виявлення та усунення бар'єрів для двосторонньої торгівлі та інвестиційних потоків.

Україна та США належать до одних міжнародних організацій: ООН, Міжнародного валютного фонду, Ради євроатлантичного партнерства, Світового банку, Світової організації торгівлі, Організації з безпеки та співробітництва в Європі. Україна також є державою-спостерігачем Організації американських держав [32].

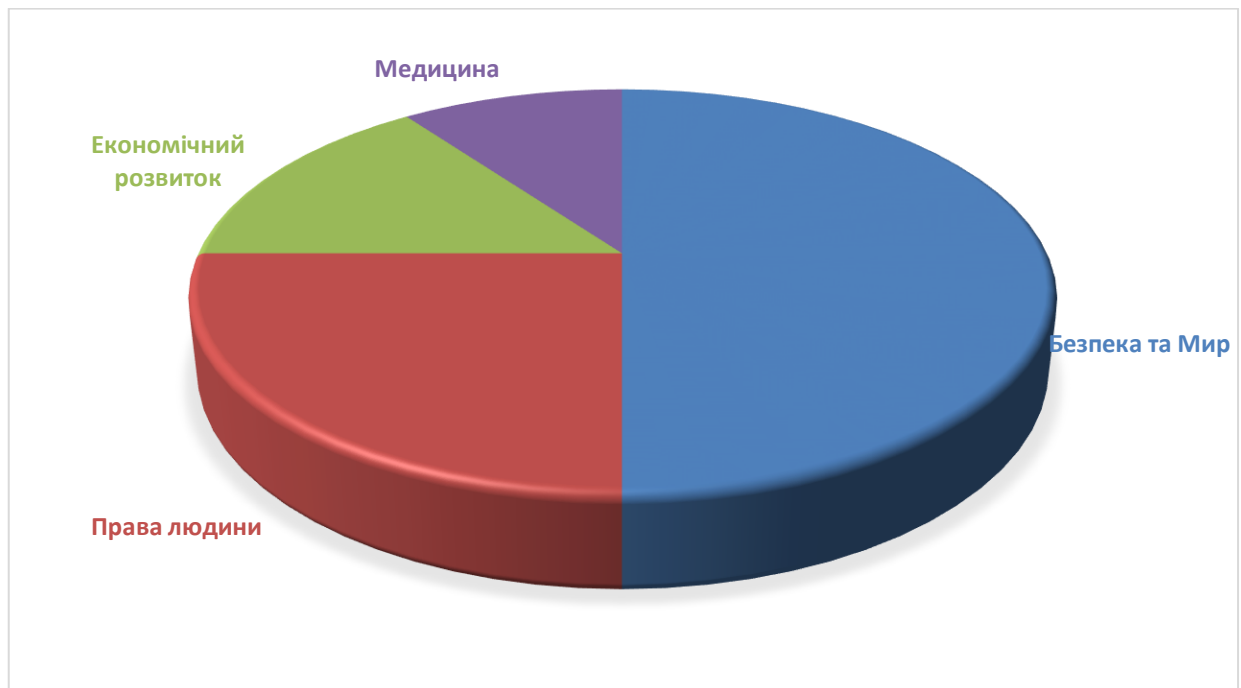

Рис. 3.1 - Сектори України, в які надходила фінансова підтримка від США у період з 2018-2021 рр. [32]

Загалом США зараз фінансують багато проєктів в Україні та надають велику фінансову підтримку. На рис. 3.1 зазначені окремі галузі України, які отримали фінансову підтримку від США у період 2018-2021 рр. Варто зазначити, що найбільше підтримки надійшло у сектор миру та захисту, на другому місці сектор демократії, підтримки прав людини та управління. Третє місце зайняв сектор економічного розвитку, і на останніх двох місцях сектор охорони здоров'я та мульти-сектор.

3.2 Науково-технологічне співробітництво України та США

Сполучені Штати та Україна співпрацюють у багатьох сферах. Сфери співробітництва в основному визначаються в галузі науки і техніки [33].

Правовою основою науково-технічного співробітництва між Україною та

США є Угода про науково-технічне співробітництво між урядами України та США, підписана 4 грудня 2006 р. Угода сприяє зміцненню зв'язків між двома країнами, обмін досвідом, інформацією та технологіями у сферах взаємного інтересу. Востаннє цю угоду оновлено в жовтні 2017 року.

Науковий обмін між Україною та США розпочався на початку 1990-х років, переважно за кошти уряду США. Спільна програма фінансується Конгресом, Державним департаментом США та USAID і реалізується за допомогою багатьох американських організацій, таких як Міжнародна рада досліджень та обміну (IREX), Американська рада з міжнародної освіти та Fulbright World [33].

З метою зміцнення двостороннього діалогу в галузі науки і технологій, а також у рамках реалізації домовленостей, досягнутих під час другого засідання Ради стратегічного партнерства США та України (відбулося в Києві 2 липня 2010 р.), створено новий механізм співпраці.

Відповідно до двосторонньої угоди про нерозповсюдження зброї масового знищення Сполучені Штати продовжували допомагати Україні в перепідготовці вчених, які раніше брали участь у радянських програмах зброї масового знищення, для переведення їх діяльності в цивільний сектор. Зокрема, США фінансують такі ініціативи через різні грантові програми Українського центру науки і технологій [33].

Однією з останніх масштабних подій двостороннього співробітництва став запуск найсучаснішої ядерної установки «Джерело нейтронів» у Харківському фізико-технічному інституті. Організація спрямована на проведення фундаментальних і прикладних досліджень у галузях фізики, хімії, біології та медицини. Його будівництво фінансували США у відповідь на рішення України вилучити весь високозбагачений уран, який використовується для наукових цілей.

8 грудня 2014 року на відкритті об'єкта була присутня заступник держсекретаря США з контролю над озброєннями та міжнародної безпеки Роуз Геттемоллер [33].

Щорічна TechConnect World Innovation Conference & Expo відбулася 14-16

червня 2015 року в Gaylord National Hotel and Convention Center. Його учасники – вчені та дослідники з усього світу – мають унікальну можливість представити свої інновації та пристрої безпосередньо в промисловості [33].

У 2018 році за підтримки Українсько-США та Української дослідницької корпорації Україна вперше в історії взяла участь у заході та надала підтримку у сферах захисту навколишнього середовища, управління стічними водами, електрозварювання, кібербезпеки тощо. Відвідувачі та учасники мали можливість ознайомитися з реальним науковим потенціалом України та обговорити можливість налагодження прямих зв'язків з національними науковими установами.

Сполучені Штати та Україна провели перший двосторонній онлайн-діалог між США та Україною 29 вересня 2017 року в Києві, Україна.

Вони висловили спільне занепокоєння тим, що найсерйозніші зловмисні кіберактиви можуть підірвати мир, процвітання та стабільність міжнародної спільноти.

Правовою основою співробітництва між Україною та США у сфері охорони здоров'я є Меморандум про взаєморозуміння щодо технічної допомоги у сфері охорони здоров'я, підписаний між урядами України та США у 2003 р. Угода про гуманітарне та техніко-економічне співробітництво. між Урядами України та США від 7 травня 1992 р. [33].

Співпраця також відбувається через програми технічної допомоги та проекти, що фінансуються Агентством США з міжнародного розвитку (USAID).

Основними напрямками такої співпраці є:

- Співпраця українських та американських медичних закладів у сфері первинної медичної допомоги, медичної освіти та боротьби з ВІЛ/СНІДом;
- репродуктивне здоров'я;
- дитячі захворювання, спричинені Чорнобильською катастрофою;
- Профілактика вроджених вад розвитку;
- Профілактика та контроль ВІЛ/СНІДу та туберкульозу [33].

Співпраця щодо запобігання поширенню ВІЛ/СНІДу в рамках USAID та Стратегії з ВІЛ/СНІД в Україні. У рамках цієї стратегії існує низка проектів, спрямованих на побудову обміну інформацією щодо профілактики ВІЛ/СНІДу та пов'язаних послуг, а також на усунення дискримінації та стигматизації людей, які живуть з ВІЛ/СНІД [33].

Уряд США співфінансує низку програм міжнародних організацій в Україні, зокрема такі [33]:

1. Профілактика ВІЛ та ВІЛ/СНІД – «Розширення роботи з ВІЛ/СНІДу на національному рівні за допомогою інформації та послуг» за підтримки HIV/AIDS International;
2. Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини через Міжнародний альянс охорони здоров'я, Програму технологій громадського здоров'я (PATH) і Програму здоров'я матері та дитини;
3. Сім'ї та громади, які піклуються про дітей, постраждалих від ВІЛ, через програму «Дитяча медична сім'я» та програму «Профілактика дітей, покинутих ВІЛ-позитивними матерями», яку впроваджує Holt International Children's Services, Inc.;
4. Покращення політики, стратегічного планування, управління, моніторингу та оцінки за допомогою ІФО [33];

Іншим напрямком співпраці є боротьба з розповсюдженням і розробка біологічної зброї. 29 серпня 2005 року Міністерство охорони здоров'я та оборони України підписали угоду про співпрацю, спрямовану на запобігання поширенню технологій, патогенних мікроорганізмів та досвіду, які можуть бути використані для розробки біологічної зброї. Ця угода належить до статті 2 «Рамкової угоди про ліквідацію стратегічної ядерної зброї та нерозповсюдження», підписаної США та Україною 25 жовтня 1993 року [33].

Співпраця в рамках угоди спрямована на покращення логістики та біозахисту для захисту особливо небезпечних патогенів; проводити спільні біологічні дослідження з метою запобігання, захисту та миру; здійснення нагляду за

інфекційними хворобами та їх спалахами в Україні. США надають сучасне обладнання своєму партнеру в Україні – Центральній гігієнічно-епідеміологічній станції МОЗ [33].

Правовою основою співробітництва між Україною та США у сфері космічних досліджень є «Рамкова угода про співробітництво у дослідженні та використанні космічного простору в мирних цілях», підписана урядом України та урядом США 31 березня 2008 року [33].

Проект Antares є яскравим прикладом успішної співпраці України та США в аерокосмічній галузі. Antares є спільним підприємством Orbital Science Corporation (Orbital-АТК, придбана Northrop Grumman у 2018 році), КБ «Південне», заводу «Південмаш» (обидва з Дніпра, Україна) та «Хартрон-АРКОС» (Харків, Україна), «Хартрон-Уком» (Запоріжжя, Україна), РАПД (Чернігів, Україна). "Антарес" - двоступеневий апарат, здатний літати об'єкти вагою до 8000 кілограмів.

Antares — рідинна пускова установка. Його підсилювач був розроблений КБ «Південний» і виготовлений компанією «Південмаш» за контрактом з Orbital Sciences у 2008 році [33].

У 2013 році Національне управління з аеронавтики та дослідження космічного простору (NASA) уклало з орбітальною компанією контракт на надання послуг Міжнародній космічній станції (МКС) згідно з угодою про комерційні орбітальні транспортні послуги (COTS). Згідно з комерційним контрактом на поставку, компанія була обрана для продовження місій з повторної доставки вантажів, починаючи з 2019 року, включаючи щонайменше 6 місій [33].

З 2018 року запуски Antares відбуваються двічі на рік.

Проект «Антарес» є яскравим прикладом плідної співпраці української та американської космонавтики у сфері мирного освоєння космосу. За оцінками посольства, кожен запуск супутника Antares залучатиме близько 40 мільйонів доларів США інвестицій у національну космічну галузь.

Було створено близько 25 тис. робочих місць для висококваліфікованих

робітників та інженерів [33].

Участь України в проєкті дослідження Місяця залишається потенційним напрямком подальшого зміцнення українсько-американського співробітництва в космосі.

Взаємні візити між національними космічними агентствами сприяють зміцненню двостороннього космічного співробітництва.

Українська делегація традиційно бере участь у щорічному Космічному симпозіумі, який проходить у Колорадо-Спрінгс, штат Колорадо. Останніми роками зростають досягнення українських учених у галузі нанотехнологій. Ці технології дозволяють будувати об'єкти, здатні кардинально змінювати виробничі процеси, радикально покращувати властивості матеріалів, підвищувати продуктивність приладів і обладнання з молекулярною точністю [33].

За допомогою нанотехнологій створюються нові матеріали з абсолютно новими та видатними властивостями. В українських вчених є перспективні розробки в таких сферах, як нові напівпровідникові скінтилятори для високошвидкісних рентгенівських ендоскопів, томографів і дозиметрів високих доз. У галузі передових хімічних наук розробляються нові методи отримання нанокомпозитів на основі електропровідних полімерів. Визначено можливість отримання електрохімічних підкладок для електропровідних полімерних антикорозійних покриттів. Це важливо, оскільки конструкційні матеріали та композити в цілому все більше стають центром виробництва [33].

Модифікація сплавів на основі алюмінію за новими технологіями зменшить залежність України від імпорту стратегічно важливих металів [33].

Часто для національного економічного зростання та інновацій важливо використовувати результати вітчизняних досліджень для розробки замінників імпорту дефіцитних речовин і матеріалів.

Україна має великий потенціал для розробки органічних світловипромінюючих матеріалів з новими властивостями та різноманітним

застосуванням, а також передових технологій виробництва з використанням існуючої сировини. Не менш важливими є виробничі програми України на основі базальтових волокон, тканин і композитів.

Використання цих матеріалів дозволить масово виготовляти базальтові тверді волокна та вироби; З його допомогою Україна могла б подолати дефіцит деревини, металу та скловолокна та остаточно викоринити канцерогенний льон [33].

Виробництво високоякісних, жаростійких, високоміцних матеріалів є важливою технічною передумовою випуску конкурентоспроможної нової продукції для виходу на масовий ринок, внутрішній і зовнішній ринки.

Дослідженнями та розробкою нових матеріалів і нових технологій в Україні займаються окремі професійні науково-дослідні установи та кафедри вищих навчальних закладів України. Серед них [33]:

- Інститут надтвердих матеріалів НАН України;
- Національний технічний університет «Київський професійно-технічний інститут»;
- Львівський технологічний університет;
- Запорізький державний технічний університет;
- Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»;

З 1997 року в Україні видається фаховий журнал «Інноваційні матеріали та технології в галузі металургії та машинобудування». Журнал виходить двічі на рік українською та англійською мовами [33].

Посольство України в США підтримує проект Nuclear Education Center (NEH) з навчання громадян України ядерній науці та технологіям. Проект був розроблений факультетом фізики Університету Джорджа Вашингтона (GWU) і Програмою ядерної інженерії Virginia Tech (VT) за початкового фінансування від Міністерства енергетики США (DOE). Цілі NEH [33]: наукові ступені, семінари та літні школи для навчання та набору українських студентів.

NEH – це унікальне партнерство, яке пропонує дипломи з ядерної науки

(GWU) та ядерної інженерії (VT). Українські студенти будуть зараховані до існуючих програм магістратури та програм сертифікації в обох закладах.

У рамках цього проекту GWU та VT організували 1-й Міжнародний симпозіум з міжнародної освіти в галузі ядерної науки та технологій, організований спільно Україною та США (8-9 серпня 2019 р.). З промовою виступив і відкрив семінар Посол України в США Валерій Чалий. Посол Чалий наголосив на важливості розвитку міцної співпраці між США та Україною в ядерній сфері, особливо в обміні знаннями та технологіями для безпечного та мирного використання ядерної енергії та технологій. На симпозіумі Університету Джорджа Вашингтона відбулася виставка «50 винаходів України, представлених світові» [33].

У 2019 році Drexel University (Пенсильванія) розпочав співпрацю з Харківським національним медичним університетом, Україна. Сторони визначили ключові моменти та сфери співпраці, підписали меморандум про взаєморозуміння щодо спільних досліджень та обміну викладачами та студентами.

Освітні проекти МАН продовжуються. Під час візиту делегації малої академії наук на Міжнародну олімпіаду для обдарованих у США 2019 посольство домовилося відвідати Університет Джорджа Вашингтона та провести переговори з відомими українськими вченими та зустрічі в рамках «Науки та технологій». Програма біотехнології України [33].

У сфері відновлюваної енергетики Сполучені Штати та Україна також співпрацюють у цій сфері. Українські вхідні (так звані «зелені») тарифи є одними з найвищих у світі, що робить інвестиції США в цю сферу надзвичайно привабливими. Україна вже досягла своєї амбітної цілі виробляти 25% енергії з відновлюваних джерел до 2035 року [33].

За офіційними даними уряду, відновлювана енергетика в Україні все ще зростає. Україна має сприятливі географічні умови, такі як сильна сонячна радіація, достатня швидкість вітру та сприятлива для інвесторів законодавча база, які дозволяють Україні здійснювати масштабні проекти з відновлюваної енергетики, що

робить сектор відновлюваної енергетики найбільш привабливим для інвестицій. Крім того, країна має великий потенціал для виробництва електроенергії з біогазу.

У 2018 році у сектор відновлюваної енергетики було інвестовано близько 730 мільйонів євро. У 2018 році в Україні встановили електростанції з відновлюваної енергетики загальною потужністю 813 МВт, що майже втричі більше, ніж у попередньому році. Зокрема, на сонячні фотоелектричні (PV) електростанції припало 646 МВт, на вітрові електростанції – 68 МВт, на електростанції на біомасі – ще 13 МВт, а на нові гідроелектростанції – 4 МВт. Крім того, повідомляється, що деякі великі іноземні інвестори почали реалізацію 104 проектів у сфері відновлюваної енергетики в Україні. Загальні інвестиції в сектор повинні становити близько 4 мільярдів євро. Зокрема, проекти з відновлюваної енергетики в Україні реалізовуватимуть фінські, датські та німецькі компанії. Ці проекти знаходяться на різних стадіях підготовки і мають запрацювати найближчим часом [33].

Варто зазначити, що в березні 2018 року почала виробляти електроенергію найбільша в Україні та третя в Європі сонячна електростанція зі встановленою потужністю 200 МВт. Проект, який на 100% фінансується приватними американськими інвесторами, було реалізовано менше ніж за рік. Крім того, з 1 січня 2020 року подані тарифи були частково замінені «зеленими» аукціонами для забезпечення оптимальної підтримки виробників відновлюваної енергії та збалансування ринку електроенергії.

3.3 Перспективи розвитку україно-американських відносин

Перспективи розвитку американо-українських відносин базуються не тільки на науково-технічному співробітництві, а й на екологічному. Американські компанії на українському ринку приділяють увагу навколишньому середовищу та продовжують реалізовувати спільні проекти України та США щодо скорочення викидів та збільшення переробки органічних відходів на заводах.

Що стосується інших проектів, то Україна та США започаткували проєкт «Екологічні можливості» між двома країнами. Загальною метою проєкту є зміцнення спроможності Міністерства охорони навколишнього середовища та управління навколишнім середовищем щодо економічного аналізу, оцінки екологічних ризиків та екологічного фінансування. Це допоможе українському уряду визначити більш ефективні пріоритети на основі оцінки ризиків, підвищити ефективність і результативність, а також краще виконувати свої міжнародні екологічні зобов'язання [35].

Застаріла промислова інфраструктура продовжує викидати велику кількість забруднення повітря та води та відходів. За даними Програми розвитку ООН, Україна посідає 11 місце у світі за викидами парникових газів. Наші власні екологічні звіти показують серйозні проблеми зі стандартами забруднення повітря. Звіт Східного метеорологічного центру країни показав, що викидається велика кількість стійких органічних забруднювачів і важких металів. Отже, існує низка викидів, які пов'язані з наслідками розвитку, довгостроковими наслідками для здоров'я, потенційно призводячи до різних типів раку. Україна також була визначена як головне джерело транскордонного забруднення повітря Східного Середземномор'я. Наразі Міністерство охорони навколишнього природного середовища України не має ресурсів для вирішення всіх цих питань одночасно.

З цих причин ЕРА співпрацює з Міністерством екології та природних ресурсів

України, щоб посилити його здатність визначати екологічні пріоритети шляхом порівняльної оцінки екологічних ризиків та економічного аналізу. Для покриття витрат на посилення охорони навколишнього природного середовища проєкт також спрямований на підвищення ефективності та результативності його використання коштів Національного фонду охорони навколишнього природного середовища. Нарешті, проєкт заохочуватиме заходи, які в кінцевому підсумку залучатимуть фінансові ресурси приватного сектора для захисту навколишнього середовища [35].

Проєкт включав серію семінарів з представниками різних міністерств України, у тому числі порівняльну оцінку ризиків викидів забруднюючих речовин в атмосферу в кількох промислово розвинутих регіонах; аналіз витрат і вигод; та екологічне фінансування. Усі відповідні посадові особи мають обов'язки в цих сферах, і основна увага буде зосереджена на навчанні аналізувати власні дані. Наприкінці проєкту передбачається, що використання національних фондів охорони навколишнього природного середовища та регіональних фондів охорони навколишнього природного середовища на регіональному рівні буде зосереджено на найбільших викидах у навколишнє середовище. Міністерство вважає, що українські компанії повинні брати приклад з міжнародних компаній, які працюють на українському ринку [35].

Що стосується науки і техніки, Державний департамент США разом з Міністерством закордонних справ України раді повідомити про набуття чинності останнього продовження Угоди про науку і технології між Урядом Сполучених Штатів і Урядом України.

Ця Угода зміцнює постійну співпрацю між нашими країнами та визначає пріоритетність поточної та майбутньої науково-технічної співпраці.

Науково-технічне співробітництво між Сполученими Штатами та Україною ґрунтується на цінностях поваги до всіх зацікавлених сторін на благо всіх громадян. Науково-технічна співпраця протягом останніх двох десятиліть підтримала сильну та незалежну Україну завдяки [36]:

- Поступ у забезпеченні сталої енергетичної потреби України, одночасно

модернізуючи її ядерну інфраструктуру для зменшення викидів вуглецю;

- Посилення кібербезпеки критичних мереж;
- Підтримка цілей України щодо скорочення викидів парникових газів [36].

Країни продовжують шукати шляхи для поглиблення співпраці в галузі енергетики, охорони здоров'я та біотехнологій, а також біотехнології шляхом поглиблення зв'язків на університетському та урядовому рівнях.

Зустріч Зеленського з Байденом у Вересні 2021 року дала початок новій продуктивній роботі між двома країнами. У Спільній заяві про стратегічне партнерство між США та Україною наголошується, що «успіх України є ключовим у глобальній боротьбі між демократією та автократією» та відображає широкий спектр зобов'язань США щодо України. У документі викладено амбітний план поглибленої співпраці в кількох ключових сферах, включаючи оборону, зміну клімату та економічне зростання; критично, це також повернуло в центр уваги реформи боротьби з корупцією та управління, які давно зупинилися. Звісно, кілька важливих питань, зокрема щодо оборони та енергетичної безпеки, потребують подальшої розробки [37].

Наприкінці 2022 року Україна та США анонсували проєкт з демонстрації в Україні виробництва водню та аміаку за допомогою малого модульного реактора (SMR) та інноваційних технологій електролізу. У державно-приватний консорціум також входять японські та південнокорейські компанії. Грунтуючись на існуючому співробітництві з розбудови потенціалу, розпочатому в рамках програми США «Основна інфраструктура для відповідального використання технологій SMR» (FIRST), проєкт спрямований на підтримку цілей енергетичної безпеки України, уможливлення декарбонізації енергетичних секторів, які важко знизити, шляхом виробництва чистого водню, і покращити довгострокову продовольчу безпеку за допомогою чистих добрив, вироблених з аміаку. Крім того, він має на меті продемонструвати лідерство України в інноваційній чистій енергетиці завдяки використанню передових технологій [38], [39], [40].

У вересні 2021 року НАЕК «Енергоатом» підписав Меморандум про взаєморозуміння з NuScale щодо вивчення можливості впровадження своєї технології. У грудні Агентство з торгівлі та розвитку США оголосило, що підтримає українську владу в оцінці технології малих реакторів NuScale з метою майбутнього експорту [41].

Також, США допоможуть Україні у відновленні інфраструктури. У Вашингтоні міністр інфраструктури Олександр Кубраков, міністр транспорту США

Піт Буттігіг і міністр торгівлі США Джина Раймондо підписали спільну заяву про підтримку інфраструктурної стабільності України та її відновлення шляхом поглиблення двосторонньої співпраці. Заява передбачає створення Спільної робочої групи (Task Force), яка займатиметься питанням залучення американських державних установ, бізнесу та експертів до процесу відновлення інфраструктури України [41], [42].

Згідно з повідомленням, сторони домовилися найближчим часом провести перше засідання Спільної робочої групи, роботу якої координуватимуть Міністерство інфраструктури, Міністерство транспорту США та Міністерство торгівлі США [43].

Також під час зустрічі з американськими колегами Олександр Кубраков, міністр інфраструктури України, розповів про оперативну роботу інфраструктурної групи з відновлення критично важливої транспортної інфраструктури. Зокрема, з початку повномасштабного вторгнення вже тривають ремонтні роботи зруйнованих мостів. Крім того, поряд із зруйнованими мостами вже встановлено понад 50 тимчасових мостів. Американські партнери готові сприяти цьому процесу, надаючи пряму допомогу та створюючи умови для залучення до цього процесу американського бізнесу та експертів. Також, у жовтні 2022 року Джозеф Байден підписав закон про тимчасове державне фінансування, який дозволяє уникнути припинення роботи держустанов і, серед іншого, передбачає виділення Україні 12,3 млрд доларів допомоги [44], [45].

Загалом, можна виділити такі основні сфери подальшого розвитку україно-американських відносин та надходження інвестицій:

- Приєднання до останніх галузевих ініціатив. Наприклад, Україна зацікавлена у приєднанні до цифрового ринку США та інновацій та участі в імплементації Зеленої угоди [45], [46].

- Укладення подальших угод про вільну торгівлю (ЗВТ) з акцентом на торгових партнерах США, таких Канада, Мексика і Японія.

- Завершення фундаментальних реформ у сфері верховенства права та захисту прав власності. Це головний пріоритет не лише для залучення іноземних інвестицій, а й для сприяння довгостроковому зростанню в цілому [47].

- Запровадження нових схем страхування ризиків. В очікуванні післявоєнної напруженості – або, як мінімум, ризику подальшої напруги – знадобиться багатодонорський фонд для покриття економічних та неекономічних ризиків для іноземних інвесторів. У Світовому банку проводилися деякі експерименти з такими донорськими фондами, хоча життєздатність цього в масштабах української економіки може бути важко забезпечити. Для кращого фінансування торгівлі капіталізація експортно-кредитного агентства міжнародними донорами допоможе збільшити експорт. США має бажання виступити одним з таких донорів [48].

- Подальший розвиток інфраструктури якості. Це включає відновлення лабораторій та інших спеціалізованих об'єктів, які постраждали внаслідок повномасштабної війни, створення нових об'єктів та підвищення спроможності українських державних службовців у сферах, пов'язаних з контролем якості [49].

- Налагодження кращих транспортних та логістичних сполучень між Україною та США для всіх можливих видів транспорту. Для цього в Україні потрібен розвиток інтермодальних транспортних вузлів [50].

Мова також йде про розвиток військових відносин між Україною та США. Сполучені Штати підтверджують свою непохитну підтримку суверенітету та територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів, що

поширюються на її територіальні води.

Україна є ключовим регіональним стратегічним партнером, який доклав значних зусиль для модернізації своєї армії та підвищення оперативної сумісності з НАТО. Надання Україні обладнання, необхідного для захисту від війни Росії проти України, залишається першочерговим пріоритетом у сфері безпеки.

3 січня 2021 року Сполучені Штати інвестували понад 30 мільярдів доларів у безпекову допомогу, щоб продемонструвати стійку та непохитну відданість суверенітету та територіальній цілісності України. Це включає 29,3 мільярда доларів з моменту, коли 24 лютого Росія розпочала свою навмисну, неспровоковану та жорстоку війну проти України. З 2014 року Сполучені Штати надали понад 32 мільярди доларів допомоги у сфері безпеки на навчання та обладнання, щоб допомогти Україні зберегти її територіальну цілісність, захистити її кордонів і покращити взаємосумісність з НАТО [50].

Допомога в безпеці

8 вересня Міністерство повідомило Конгрес про намір виділити ще 2,2 мільярда доларів на довгострокові інвестиції в рамках Іноземного військового фінансування (FMF) для зміцнення безпеки України та 17 її регіональних сусідів; включно з багатьма нашими союзниками по НАТО, а також іншими партнерами з регіональної безпеки, які потенційно знаходяться під найбільшим ризиком майбутньої російської агресії. Ці кошти допоможуть нашим союзникам і партнерам, які надали безпекову допомогу Україні, відновити свої можливості [50].

24 квітня Міністерство повідомило Конгрес про свій намір виділити Україні та 15 іншим країнам-членам і партнерам у Центральній і Східній Європі та на Балканах понад 713 мільйонів доларів США на фінансування іноземних військ. Допомога в цьому Повідомленні допоможе союзникам по НАТО відновити можливості, які вони пожертвували Україні, зі своїх власних арсеналів, щоб зберегти та посилити стримування НАТО, а також розширити відносини з іншими країнами.

Глобальний резервний фонд безпеки, спільна програма Державного

департаменту та Міністерства оборони США, надав понад 42 мільйони доларів на навчання, консультативні послуги та обладнання для допомоги Уряду України в подальшому розвитку тактичного, оперативного та інституційного потенціалу її Сили спеціальних операцій, Національну гвардію, звичайні війська, сержантський склад та бойову медичну допомогу з 2014 року.

Надмірні оборонні статті (EDA)

20 лютого 2022 року США використали програму Excess Defense Articles для передачі Україні вертольотів Mi-17 [50].

З 2018 року США надали Україні чотири модернізовані катери Берегової охорони США типу Island. Ремонт було профінансовано за рахунок українських національних коштів та FMF. Додаткові судна очікують передачі.

Перекази третім особам (TPT)

Напередодні вторгнення Росії та після початку війни в лютому 2022 року Сполучені Штати схвалили передачу третім сторонам від 14 країн-членів НАТО та близьких партнерів для надання обладнання американського походження зі своїх запасів для використання українськими силами. Поставки на сьогоднішній день включають майже 12 000 протиброньових систем усіх типів; понад 1550 зенітних ракет; радари; прилади нічного бачення; кулемети; рушниці та боєприпаси; та бронежилети. Внесок наших партнерів і союзників є життєво важливим і цінним [50].

Іноземні військові продажі

Сполучені Штати мають 595,9 мільйона доларів США в активних міжурядових справах про продаж з Україною в рамках системи іноземних військових продажів (FMS). Перелік продажів FMS, про які було повідомлено Конгресу, наведено на веб-сайті DSCA, а значні попередні продажі включають: продаж нестандартних артилерійських боєприпасів у 2022 році; 2018 продаж 210 протитанкових ракет Javelin, які вперше забезпечили Україні критичну протитанкову здатність; продаж 150 додаткових Javelin у 2019 році; і продаж патрульних катерів Mark VI 2020 року. Продаж Javelin фінансувався змішаними коштами Державного

департаменту FMF та українських національних коштів.

Прямі комерційні продажі

З 2015 по 2020 рік Сполучені Штати також дозволили постійний експорт товарів і послуг оборонного призначення в Україну на суму понад 274 мільйонів доларів через прямі комерційні продажі (DCS). Найбільшими категоріями експорту DCS в Україну в той період були Категорія III: боєприпаси та боєприпаси (\$88 млн); Категорія XII: Обладнання для управління вогнем, лазерне обладнання, обладнання для обробки зображень і наведення (69 мільйонів доларів); і категорія XI: військова електроніка (22 мільйони доларів) [50].

Прикордонна безпека

З 2017 року Бюро з питань міжнародної безпеки та нерозповсюдження Державного департаменту США надало Україні понад 34,8 млн доларів США на підтримку програм нерозповсюдження, боротьби з тероризмом, розмінування та пов'язаних програм через Програму експортного контролю та безпеки кордонів (EXBS). Державна прикордонна служба України (ДПСУ) була основним реципієнтом допомоги EXBS. EXBS також надавала допомогу українській митниці та органам експортного контролю та санкцій. До повномасштабного вторгнення Росії у 2022 році основним напрямком зусиль EXBS був розвиток оперативних можливостей і можливостей забезпечення морської прикордонної охорони ДПСУ для заміни можливостей, втрачених під час незаконної анексії Криму Росією, і впровадження модернізованого обладнання, навчання та процедур. EXBS також надала консультативну допомогу та допомогу в обладнанні для сухопутних прикордонних підрозділів ДПСУ. Після подальшого вторгнення Росії в лютому 2022 року EXBS перейшов до надання нелетальної допомоги та продовження консультативної підтримки ДПСУ та інших державних партнерів. Крім того, EXBS також надає 6,9 мільйона доларів у вигляді регіонального фінансування NADR для підтримки санкцій і впровадження експортного контролю у відповідь на агресію Росії.

Знищення звичайної зброї

9 серпня Департамент оголосив про свій намір надати фінансування в розмірі 89 мільйонів доларів США на 2022 фінансовий рік для допомоги уряду України у вирішенні нагальних гуманітарних проблем, пов'язаних із вибухонебезпечними пережитками війни, спричиненими жорстокою агресивною війною Росії. Фінансування США розгорне приблизно 100 груп розмінування та підтримає масштабний проект підготовки та оснащення для зміцнення потенціалу уряду України щодо розмінування та знешкодження вибухових боєприпасів (EOD).

З 2004 по 2021 рік Сполучені Штати надали понад 77,3 мільйона доларів США на розмінування та боєприпаси, що не розірвалися, залишені російськими військами та проксі-серверами Росії в регіоні Донбасу, зміцнення можливостей України з розмінування та посилення можливостей служб безпеки управляти запасами зброї та боєприпасів. Лише у 2021 році уряд США профінансував програми зі знищення звичайної зброї (CWD), які розчистили та повернули місцевим громадам понад 1,9 мільйона квадратних метрів (477 акрів) землі, яка раніше була забруднена вибухонебезпечними речовинами. Після подальшого вторгнення Росії фінансовані США цифрові просвітницькі кампанії щодо небезпеки вибухонебезпечних боєприпасів надали інформацію, яка врятує життя, понад 18 мільйонам людей в Україні. Крім того, українські органи з розмінування, які раніше були навчені та обладнані Сполученими Штатами, очолюють надзвичайні зусилля з усунення величезних рівнів вибухонебезпечного забруднення, засміченого по всій країні російськими військами [50].

Глобальні миротворчі операції

Україна надавала значний контингент до миротворчих операцій Організації Об'єднаних Націй до того, як її війська були відкликані додому для захисту України, включно з вертолітним підрозділом Місії ООН зі стабілізації в Демократичній Республіці Конго (MONUSCO). Україна також є країною-партнером Ініціативи глобальних миротворчих операцій і отримала майже 4 мільйони доларів США

допомоги на розбудову потенціалу миротворчих операцій.

Державна програма партнерства

Україна співпрацює з Національною гвардією Каліфорнії в рамках Програми державного партнерства Міністерства оборони (SPP). Заснована в 1993 році, SPP мала на меті допомогти країнам колишнього Варшавського договору та Радянському Союзу в їхніх зусиллях щодо демократії та реформувати їхні сили оборони після розпаду Радянського Союзу. Протягом останніх 29 років Національна гвардія Каліфорнії проводила регулярні бойові дії з українськими силами, сприяючи продовженню оборонної модернізації України.

Спільні вправи

Україна бере участь у численних двосторонніх і багатосторонніх військових навчаннях зі Сполученими Штатами, ЄС і союзниками по НАТО, зокрема Rapid Trident, Sea Breeze і Cossack Mace [50].

США є важливим торговельним партнером України. Країни будують свої відносини на взаємовигідній співпраці. В даний час Україна є 67-м за величиною торговим партнером США за товарами. Також, Україна стала 59-м найбільшим ринком експорту товарів США у 2020 році. Відносини між Україною та США будуються переважно на торгівлі товарами, а саме продуктами харчування. Послуги, в свою чергу, займають незначний відсоток.

Україна впевнено рухається вперед завдяки підтримці США. Серйозні зусилля з дерегуляції, зроблені нещодавно, суттєво ліквідували бюрократію. В Україні бізнес і громадяни вже отримують корисні наслідки від реформи децентралізації, що транслюється, трансформації місцевого самоврядування, яка розпочалася у 2014 році.

Загалом, прогноз української економіки позитивний, оскільки зростає приплив прямих іноземних інвестицій, збільшується експорт та покращується діловий клімат. Найшвидший розвиток за останні роки спостерігається в ІТ-галузі, сільському господарстві, автомобільній промисловості, переробній

промисловості та секторі відновлюваних джерел енергії. Очікується, що розвиток триватиме і в наступні роки, хоча інвесторам слід ретельно оцінювати секторні ризики. Маючи всі належні інгредієнти, Україна стає привабливим напрямком для американських інвесторів. Незважаючи на низку проблем, донори та інвестори оцінюють готовність уряду та суспільства перетворити Україну на динамічну ринкову економіку.

ВИСНОВКИ

В рамках проведеного дослідження міжнародної торгівлі товарами між Україною та США було зроблено наступні висновки:

1. Визначено сутність, види та типи міжнародних економічних відносин, серед яких виділяють: за сферами суспільного життя – економічні, політичні, воєнно-стра-тегічні, культурні, ідеологічні; на основі взаємодіючих суб'єктів – міждержавні, міжпартійні, відносини між різними неурядовими асоціаціями, приватні.

2. Досліджено міжнародне співробітництво як форму міжнародних економічних відносин, сутність якого полягає у забезпеченні розвитку і процвітання міжнародної та регіональної економіки світу. У зв'язку з цим можна сказати, що міжнародне співробітництво в даний час розуміється як «ряд дій для координації політики або співпраці для досягнення спільних цілей у міжнародному масштабі»

3. Було надано характеристику розвитку міжнародного співробітництва країн у світі. Серед суттєвих рис даного процесу можна виділити розвиток валютних відносин, який розпочався із створенням Паризької грошової системи. На сучасному етапі міжнародне співробітництво характеризується переважно створенням міжнародних організацій.

4. Проаналізовано стан торгівлі товарами та послугами між Україною та США. Основними показниками, що характеризують стан торгівлі, є обсяг, динаміка експорту та імпорту, товарна та географічна структура. Наразі Україна є 67-м найбільшим торговим партнером Сполучених Штатів у торгівлі товарами із загальною вартістю 3,7 мільярда доларів у 2021 році. Експорт товарів склав 2,4 млрд. доларів США. Імпорт товарів склав 1,3 млрд. доларів США. Україна експортує продукти харчування, а імпортує переважно машини, обладнання та сировину з США.

5. Окреслено процес залучення інвестицій в Україну через США. Найбільш привабливими сферами для залучення інвестицій є ІТ (близько 200 млн. дол. У 2020

р.), сільське господарство (550 млн. дол.), автомобілебудування (400 млн. дол.), виробництво та відновлювану енергетику (350 млн. дол.).

6. Висвітлено реалізацію спільних проєктів в Україні та США. Перш за все спільні проєкти спрямовані на безпеку та оборону (Сполучені Штати підтримують Україну і продовжуватимуть працювати над тим, щоб притягнути Росію до відповідальності за її агресію), перехід на зелену енергетику (Сполучені Штати та Україна просувають енергетичну безпеку України за допомогою стійких, ефективних і довготривалих політичних рішень), сферу реформ, а також економічне зростання та процвітання (постійне впровадження реформ в Україні має вирішальне значення для забезпечення того, щоб її економіка була корисною для людей).

7. Надано оцінку передумовам формування та сучасному стану україно-американського співробітництва, яке полягає у встановленні дипломатичних відносин у 1991 році. У 1992 році Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) підписало з Україною двосторонню угоду про гуманітарне, економічне та технічне співробітництво з метою сприяння розвитку економічного, політичного та соціального потенціалу країни. Наразі, USAID продовжує свою роботу і допомагає Україні у багатьох сферах, таких як наука і техніка, медицина і соціальний розвиток.

8. Виявлено найбільш перспективні галузі взаємодії України та США. США та Україна співпрацюють у багатьох сферах, але найбільш перспективними є співпраця у сфері науки і техніки. Науковий обмін між Україною та США розпочався на початку 1990-х років, переважно за кошти уряду США. Наразі, спільна програма фінансується Конгресом, Державним департаментом США та USAID і реалізується за допомогою багатьох американських організацій, таких як Міжнародна рада досліджень та обміну (IREX), Американська рада з міжнародної освіти та Fulbright World.

9. Обґрунтовано перспективи розвитку україно-американських відносин, які представлені не лише науково-технічним співробітництвом, а також екологічним і безпековим. Американські компанії на українському ринку приділяють увагу навколишньому середовищу, розвитку науки і оборони України, а також приєднання

України до останніх галузевих ініціатив США, укладення подальших угод про вільну торгівлю, завершення фундаментальних реформ у сфері верховенства права та захисту прав власності, подальший розвиток інфраструктури якості.

США є важливим торговельним партнером України. Країни будують свої відносини на взаємовигідній співпраці. В даний час Україна є 67-м за величиною торговим партнером США за товарами. Також, Україна стала 59-м найбільшим ринком експорту товарів США у 2020 році. Відносини між Україною та США будуються переважно на торгівлі товарами, а саме продуктами харчування. Послуги, в свою чергу, займають незначний відсоток.

Україна впевнено рухається вперед завдяки підтримці США. Серйозні зусилля з дерегуляції, зроблені нещодавно, суттєво ліквідували бюрократію. В Україні бізнес і громадяни вже отримують корисні наслідки від реформи децентралізації, що транслюється, трансформації місцевого самоврядування, яка розпочалася у 2014 році.

Масштабні заходи з дерегуляції та децентралізації спрямовані на дерегуляцію підприємницької діяльності, гармонізацію українського законодавства із законодавством ЄС та США та залучення як іноземних, так і внутрішніх інвестицій.

Основні зусилля з дерегуляції включали передачу послуг реєстрації з Міністерства юстиції місцевим органам влади та приватному сектору, спрощення реєстрації прав власності, зменшення кількості дозволів, погоджень та ліцензій, а також кількості сертифікатів, спрощення податкової адміністрації тощо. Очікується, що заходи дерегуляції матимуть широкі наслідки, які зроблять державне управління прозорим та гнучким. А також, що допоможе привабити міжнародні компанії розпочати свою діяльність на українському ринку.

Існує багато галузей співробітництва України і США, до яких можна віднести переважно галузі науки і техніки. Досить вагомим можна вважати вклад

США в українську медицину та розробки щодо невиліковних захворювань.

Наразі, дуже важливо розвивати співробітництво з США, а особливо потрібно звернути увагу на розширення співробітництва в таких сферах як наука і техніка.

Загалом, прогноз української економіки позитивний, оскільки зростає приплив прямих іноземних інвестицій, збільшується експорт та покращується діловий клімат. Найшвидший розвиток за останні роки спостерігається в ІТ-галузі, сільському господарстві, автомобільній промисловості, переробній промисловості та секторі відновлюваних джерел енергії. Очікується, що розвиток триватиме і в наступні роки, хоча інвесторам слід ретельно оцінювати секторні ризики. Маючи всі належні інгредієнти, Україна стає привабливим напрямком для американських інвесторів. Незважаючи на низку проблем, донори та інвестори оцінюють готовність уряду та суспільства перетворити Україну на динамічну ринкову економіку.

А також було проведено ряд реформ у 2019 році, які допомогли Україні стати на декілька кроків ближче до посилення українсько-американського співробітництва:

- Антикору́пція: повна антикорупція інфраструктури.
- Оподаткування: зменшення кількості податків і зниження податкових ставок.
- Управління боргом: повернення на ринки, значна участь міжнародних інвесторів та ефективні відносини з інвесторами.
- Конку́рентоспроможність та дерегуляція: великий стрибок уперед у міжнародних рейтингах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Суть та структура міжнародних економічних відносин. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://buklib.net/books/33951/>.
2. Об'єкти і суб'єкти МEB [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://pidruchniki.com/1594102439234/ekonomika/obyekti_subyekti_mev.
3. Войтович Р. В., Солоха М. Т. Глобалізаційні процеси в сучасному світі. Київ, 2013. С. 23
4. Види та характерні особливості сучасних міжнародних економічних відносин [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://buklib.net/books/26897/>.
5. Співпраця [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BF%D1%96%D0%B2%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%8F>.
6. Раджабова З. Світова економіка. 2006. С. 42-56.
7. Вступ до міжнародних економічних відносин. – За редакцією Юрія Козака, Темура Шенгелія - Тбілісі: Видавництво „Універсальний“, 2014. С. 13.
8. ПАРИЗЬКА ВАЛЮТНА СИСТЕМА [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://buklib.net/books/30254/>.
9. Генуезька валютна система [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://studopedia.org/4-36398.html>.
10. БРЕТТОН-ВУДСЬКА ВАЛЮТНА СИСТЕМА [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://buklib.net/books/30550/>.
11. Паризька валютна система (1867р.) - система золотомонетного стандарту [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://studopedia.com.ua/1_20091_parizka-

valyutna-sistema-r---sistema-zolotomonetnogo-standartu.html.

12. Міжнародний ринок грошей і капіталів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://library.if.ua/book/13/1170.html>.

13. Сатон Е. Крок до світового порядку. С. 121.

14. Сорос Д. Європейський Союз: дезінтеграція чи відродження? 2015. С. 140-148.

15. НАТО [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

https://www.nato.int/nato-welcome/index_ru.html.

16. Стройко Т. Міжнародні організації. Навчальний посібник. 2018. С. 98-105

17. Стройко Т. Міжнародні організації. Навчальний посібник. 2018. С. 120-131

18. Ukraine [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

[https://ustr.gov/countries-regions/europe-middle-east/russia-and-
eurasia/ukraine#:~:text=U.S.%2DUkraine%20Trade%20Facts&text=Ukraine%20is
%20currently%20our%2067th,was%20%241.1%20billion%20in%202019..](https://ustr.gov/countries-regions/europe-middle-east/russia-and-eurasia/ukraine#:~:text=U.S.%2DUkraine%20Trade%20Facts&text=Ukraine%20is%20currently%20our%2067th,was%20%241.1%20billion%20in%202019..)

19. Ukraine - CountryCommercialGuide [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.trade.gov/knowledge-product/ukraine-food-processing-and-packaging>.

20. U.S. RelationsWithUkraine [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.state.gov/u-s-relations-with-ukraine/>.

21. CountryprofileUkraine [Електронний ресурс] // Nordea – Режим доступу до ресурсу: <https://www.nordeatrade.com/en/explore-new-market/ukraine/investment>.

22. Mondelez [Електронний ресурс] // Seeking Alpha – Режим доступу до ресурсу: <https://seekingalpha.com/article/4127360-mondelez-5-years-after->

[spinning-off-kraft.](#)

23. ANNUAL REPORT PURSUANT TO SECTION 13 OR 15(d) OF THE SECURITIES EXCHANGE ACT OF 1934 F [Електронний ресурс] // Mondelez International, Inc. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: [https://www.mondelezinternational.com/-](https://www.mondelezinternational.com/-/media/Mondelez/PDFs/MPDF/MDLZ_2019_Form_10K_-_Final.pdf)

[/media/Mondelez/PDFs/MPDF/MDLZ_2019_Form_10K_-_Final.pdf](#).

24. Якість Та Безпека Продукції [Електронний ресурс] // Mondelez – Режим доступу до ресурсу: <https://ua.mondelezinternational.com/well-being/quality-and-safety>.

25. Навколишнє Середовище [Електронний ресурс] // Mondelez – Режим доступу до ресурсу: <https://ua.mondelezinternational.com/well-being/environment>.

26. Підтримка Місцевих Громад [Електронний ресурс] // MondelezUkraine – Режим доступу до ресурсу: <https://ua.mondelezinternational.com/well-being/support-local-communities>.

27. Україна | Імпорт та експорт | Світ | Шоколад [Електронний ресурс] // TrendEconomy. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://trendeconomy.com/data/h2/Ukraine/1806>.

28. Україна | Імпорт та експорт | Світ | Шоколад [Електронний ресурс] // TrendEconomy. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://trendeconomy.com/data/h2/Ukraine/1806>.

29. Звіт про соціальну відповідальність "Монделіс Україна". // MondelezUkraine. – 2020. – С. 22.

30. Ukraine History [Електронний ресурс] // USAID from the American people – Режим доступу до ресурсу: <https://www.usaid.gov/ukraine/history>.

31. Ukraine–United States relations [Електронний ресурс] // Wikipedia – Режим доступу до ресурсу:

https://en.wikipedia.org/wiki/Ukraine%E2%80%93United_States_relations.

32. U.S.-Ukraine Relations [Електронний ресурс] // U.S. Embassy in Ukraine – Режим доступу до ресурсу: <https://ua.usembassy.gov/our-relationship/policy-history/>.

33. Ukraine Country Profile. // ACC. – 2020. – С. 125.

34. US UKRAINE ENVIRONMENTAL CAPACITY BUILDING PROJECT [Електронний ресурс] // United States Environmental Protection Agency – Режим доступу до ресурсу: https://cfpub.epa.gov/si/si_public_record_Report.cfm?Lab=OPAA&dirEntryID=72369.

35. U.S.-Ukrainian relationship: the view from Ukraine [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://rubryka.com/article/u-s-ukrainian-relationship/>.

36. What's the future of America's Ukraine policy? [Електронний ресурс] // The Economist – Режим доступу до ресурсу: <https://www.economist.com/podcasts/2022/09/23/whats-the-future-of-americas-ukraine-policy>.

37. Revisiting U.S. Grand Strategy After Ukraine [Електронний ресурс] // ЕР – Режим доступу до ресурсу: <https://foreignpolicy.com/2022/09/02/us-grand-strategy-ukraine-russia-china-geopolitics-superpower-conflict/>.

38. OVERVIEW OF U.S. POLICY ON UKRAINE [Електронний ресурс] // RAZOM – Режим доступу до ресурсу: <https://www.razomforukraine.org/projects/policyreport/overview-of-u-s-policy-on-ukraine/>.

39. U.S. Ukraine Charter on Strategic Partnership [Електронний ресурс] // U.S. Embassy in Ukraine – Режим доступу до ресурсу: <https://ua.usembassy.gov/our-relationship/u-s-ukraine-charter-strategic-partnership/>.

40. Economic Outcomes and Prospects of Ukraine: Progress, Regress or Status Quo? [Електронний ресурс] // ICPS – Режим доступу до ресурсу: <https://icps.com.ua/en/studies-icps/economic-analysis/economic-outcomes-and-prospects-of-ukraine-progress-regress-or-status-quo/>.

41. UNITED STATES SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION WASHINGTON, D.C. 20549 FORM 10-K, ANNUAL REPORT PURSUANT TO SECTION 13 OR 15(d) OF THE SECURITIES EXCHANGE ACT OF 1934 // – 2020.

42. CONVENTION BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA AND THE GOVERNMENT OF UKRAINE FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION AND THE PREVENTION OF FISCAL EVASION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME AND CAPITAL GENERAL EFFECTIVE DATE UNDER ARTICLE 29 – 2019.

43. BILATERAL TREATY AND LEGAL FRAMEWORK // Embassy of Ukraine in the United States of America. – 2020.

44. INVESTMENT CLIMATE STATEMENTS: UKRAINE REPORT // U.S. DEPARTMENT of STATE. – 2020.

45. US UKRAINE ENVIRONMENTAL CAPACITY BUILDING PROJECT // United States Environmental Protection Agency. – 2016.

46. Country Development Cooperation Strategy 2019-2024 // USAID from the American people. – 2019.

47. The World Bank in Ukraine // The World Bank. – 2020.

48. UKRAINE’S DEFENSE ENGAGEMENT WITH THE UNITED STATES // JSTOR. – 2017.

49. Relations with Ukraine // NORTH ATLANTIC TREATY ORGANIZATION. – 2020.

50. Returning the US-Ukraine relationship to normalcy // Atlantic Council.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Таблиця А.1 - Форми міжнародних економічних відносин [1];[2];[3];[4];[5]

Міжнародна торгівля товарами (МТТ)	Це сфера міжнародних товарно-грошових відносин, що об'єднує зовнішньоторговельні зв'язки національних економік, це сукупність зовнішньої торгівлі всіх країн світу (інтернаціональна, загальна, багатьох країн).
Міжнародний обмін послугами (МОП)	Будь-яка сума грошей, яку здійснює одна країна в іншу, за надані послуги.
Міжнародний рух капіталу (МРК)	Це рух капіталу між країнами, що включає експорт, імпорту капіталу і його функціонування за кордоном.
Міжнародна міграція робочої сили (ММРС)	Це міждержавне переміщення трудових ресурсів зі зміною постійного місця проживання. Вона включає два зустрічних явища: еміграцію і імміграцію. Еміграція - виїзд населення країни за кордон, імміграція - в'їзд населення інших країн на територію даної країни.
Міжнародний обмін науково-технічними результатами (МОНТР)	Обмін науково-технічними результатами між країнами з метою покращення, вдосконалення на подальшій розробки.

Міжнародні валютні відносини (МВВ)	Сукупність суспільних відносин, що складаються при функціонуванні валюти в світовому господарстві і обслуговуючих взаємний обмін результатами діяльності національних господарств.
Міжнародні інтеграційні процеси (МІП)	Являє собою міждержавне регулювання національних економік; формування регіонального господарського комплексу зі структурою і пропорціями, спрямованими на потреби деяких економік; усунення національних бар'єрів щодо руху товарів, капіталів, послуг і робочої сили; створення єдиного регіонального ринку; забезпечення загального зростання продуктивної праці і рівня життя в країнах об'єднаної угруповання.
Міжнародні розрахунково-платіжні відносини (МРПВ)	Це регулювання платежів за грошовими вимогами і зобов'язаннями, які виникають у зв'язку з усіма формами міжнародних економічних відносин міжюридичними і фізичними особами різних країн.
Корпораційні відносини (КП)	Це система відносин, що складаються між учасниками об'єднання (акціонерами) і відокремленим від акціонерів апаратом управління (менеджментом), а також між менеджментом та іншими зацікавленими особами такого об'єднання (працівниками, партнерами, державними органами)
Співпраця	Тип відносин між людьми в процесі діяльності, що характеризується злагожденістю, узгодженістю думок і вчинків.

ДОДАТОК Б

Таблиця Б.1 - Еволюція співробітництва [8]; [9]; [10]; [11]; [12]

Рік	Еволюція співробітництва
1816—1914 рр.)	Становлення Парижської валютної системи - в основу її було покладено золотомонетний стандарт.
1922 рік	Генуезька валютна система
1944 рік	Бреттон-Вудська валютна система
1976 рік	Ямайська валютна система (світова)
1979 рік – по сьогодні	Європейська валютна система (регіональна) Ямайська валютна система (світова)

ДОДАТОК В

Таблиця В.1 - Прибутки в Європейському регіоні (включаючи Україну) [23]

Дохід	2019	2018	2017
Латинська Америка (млн. дол)	3,018	3,202	3,566
ЕМЕА (млн. дол)	5,770	5,729	5,739
Європа (млн. дол)	9,972	10,122	9,794
Північна Америка (млн. дол)	7,108	6,885	6,797

ДОДАТОК Г

Таблиця Г.1 - Грошові інвестиції в Україну за 2018-2020 рік
[21]

Прямі іноземні інвестиції	2018	2019	2020
Внутрішні потоки ПП (млн. дол.)	2601	2355	3070
Фонд ПП (млн. дол.)	43,250	44,338	48,906
Кількість грінфілдських інвестицій*	67	85	48
Вартість інвестицій Greenfield	1,633	3,239	1,421

*Інвестиції Грінфілд - це форма прямих іноземних інвестицій, коли материнська компанія відкриває нове підприємство в іноземній країні, будуючи нові експлуатаційні потужності з нуля.

метадані

Заголовок

Тенденції_розвитку_торговельно_економічного.docx

Автор

Руденко_Марія_Віталіївна_

Науковий керівник

Мовсесян А.С.

підрозділ

кафедра європейської економіки і бізнесу

Перелік можливих спроб маніпуляцій з текстом

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		1
Інтервали		17
Мікропробіли		11
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)		297

Обсяг знайдених подібностей

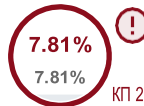
Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

КП 1

25

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

КП 2

13130

Кількість слів

КЦ

102190

Кількість символів

Подібності за списком джерел

Прокручіть список та аналізуйте, особливо, фрагменти, які перевищують КП 2 (позначено жирним шрифтом). Скористайтесь пошуком "Позначити фрагмент" та перегляньте, чи є вони короткими фразами, розкиданими в документі (випадкові схожості), численними короткими фразами поруч з іншими (мозаїчний плагіат) або великими фрагментами без зазначення джерела (прямий плагіат).

10 найдовших фраз

Копіювати текст

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
1	https://www.eurointegration.com.ua/rus/articles/2021/09/1/7127298/	84	0.64 %
2	https://uk.m.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%96%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B5_%D0%B3%D0%BE%D1%81%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE	81	0.62 %
3	https://www.eurointegration.com.ua/rus/articles/2021/09/1/7127298/	49	0.37 %
4	https://dia.dp.gov.ua/vidbudova-ukra%D1%97ni-torgivlya-ta-pryami-inozemni-investici%D1%97/	45	0.34 %
5	https://www.eurointegration.com.ua/rus/articles/2021/09/1/7127298/	44	0.34 %

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**ЕКОНОМІКА, ФІНАНСИ, ОБЛІК І ПРАВО:
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

**ECONOMICS, FINANCE, ACCOUNTING
AND LAW: CURRENT PROBLEMS
OF THEORY AND PRACTICE**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**26 січня 2023 р.
January 26, 2023**

м. Ізмаїл, Україна

Izmail, Ukraine

УДК 33
ББК 65

Економіка, фінанси, облік і право: актуальні проблеми теорії та практики:
збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Ізмаїл, 26 січня
2023 р.): у 2 ч. Ізмаїл: ЦФЕНД, 2023. Ч. 1. 56 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Економіка, фінанси, облік і право: актуальні проблеми теорії та практики» з:

Вінницький національний аграрний університет
Державний біотехнологічний університет
Державний торговельно-економічний університет
Державний університет «Житомирська політехніка»
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Донбаська національна академія будівництва і архітектури
Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського
ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»
Західноукраїнський національний університет
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського
Львівський національний університет імені Івана Франка
Національний авіаційний університет
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національний університет водного господарства та природокористування
Одеський національний економічний університет
Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет»
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Сумський національний аграрний університет
Університет митної справи та фінансів
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань економіки, фінансів, обліку і права.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: економічної теорії та історії економічної думки; світового господарства і міжнародних економічних відносин; економіки та управління національною економікою; економіки та управління підприємствами; національної безпеки та оборони в умовах кризових явищ; економіки сільського господарства і АПК; підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; інновацій та інвестиційної діяльності; туризму та готельно-ресторанної справи; бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту; фінансів, банківської справи, страхування; математичних методів, моделей та інформаційних технологій в економіці; менеджменту; публічного управління та адміністрування; екологічного, земельного та аграрного права; адміністративного права та процесу, фінансового права, інформаційного права; кримінального права, кримінально-виконавчого права, кримінології, кримінального процесу, криміналістики.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

**ЗМІСТ
CONTENTS**

СЕКЦІЯ 1. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ SECTION 1. WORLD AGRICULTURE AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS.....	6
<i>Михайленко О. Г.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВСТУПУ В ЄС	6
<i>Мороз О. О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ТОРГІВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В УМОВАХ ВІЙНИ	9
<i>Руденко М. В.</i> ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ ТА ПОСЛУГАМИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА США	11
<i>Шевченко І. О.</i> КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ТОРГІВЛІ НА ГЛОБАЛЬНИХ РИНКАХ	13
СЕКЦІЯ 2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ SECTION 2. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF THE NATIONAL ECONOMY	15
<i>Кісіль М. І.</i> НАЦІОНАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ АГРОІНВЕСТИЦІЙ	15
<i>Шедловський О. В.</i> МЕХАНІЗМ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	17
СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ SECTION 3. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES	19
<i>Зубов І. А., Гордієнко В. В.</i> ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ СОБІВАРТОСТІ БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНИХ РОБІТ БУДІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	19
<i>Кравченко М. О., Броницька М. В.</i> ПРОБЛЕМАТИКА ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ДЕРЖАВНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	21
<i>Сілакова Г. В.</i> ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ ПІДПРИЄМСТВА.....	23

Скасування з боку ЄС торговельних обмежень на ввезення товарів з України дає можливість вітчизняній продукції на рівних конкурувати з продукцією європейських країн і нарощувати експортний потенціал, зокрема, збільшити експорт енергоресурсів, продовольства та сировини для його виробництва, капітального обладнання (крім транспортного) та його частин, а також аксесуарів.

Стосовно ввезення товарів з ЄС до України, то він за вказаний період скоротився на 7 % і склав 14,3 млрд дол. США. Україна зменшила обсяг імпорту капітального обладнання, його частин та аксесуарів, промислових матеріалів, споживчих товарів та сільгосппродукції, водночас наростивши обсяг ввезення надзвичайно потрібних у воєнний час паливно-мастильних матеріалів.

Не зважаючи на усі виклики, Україна торгує в умовах війни. Європейська сторона всіляко підтримує нашу країну, зокрема економіку, пропонуючи гнучку торгівельну, у першу чергу експортну, політику з Україною.

Список літератури

1. Геополітичні та геоекономічні зміни, формовані під впливом російської агресії, та оновлення місця України у світовому просторі / ред. В. Юрчишин. Київ : Центр Разумкова, 2022. 103 с.

2. Широкий Г., Гавриленко Н. Динаміка й тенденції зовнішньої торгівлі України за підсумками 7 місяців 2022 р. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/dynamika-y-tendentsiyi-zovnishnoyi-torhivli-ukrayiny-za>

Руденко М. В.

магістрант,

ф-т міжнародної економіки і менеджменту

Київський національний економічний університет

ім. Вадима Гетьмана

ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ ТА ПОСЛУГАМИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА США

Сполучені Штати є дуже важливим торговельним партнером України. У 2020 році відбулося дев'яте засідання Ради з питань торгівлі та інвестицій США та України з метою зміцнення двосторонніх торговельних та економічних відносин. У 2021 році ВВП України становив, за оцінками, 167,4 млрд дол. США (поточні ринкові курси обміну), а реальний ВВП зріс приблизно на 3,2%. Велику роль у збільшенні економічних показників відіграло співробітництво з США [1]. Детальніше про частку США у торгівлі товарами та послугами з Україною у 2021 році можна розглянути на рис. 1 та 2.

В даний час Україна є 67-м за величиною торговим партнером США за товарами. Загальний обсяг торгівлі товарами становив 3,7 млрд дол. США протягом 2021 року. Експорт товарів склав 2,4 млрд дол. США. Імпорт товарів становив 1,3 млрд дол. Профіцит торгівлі товарами США з Україною склав 1,1 млрд дол. у 2021 році [2]. За даними Міністерства торгівлі, американський експорт товарів в Україну підтримував приблизно 5 тис. робочих місць у 2017 році (останні дані відсутні).

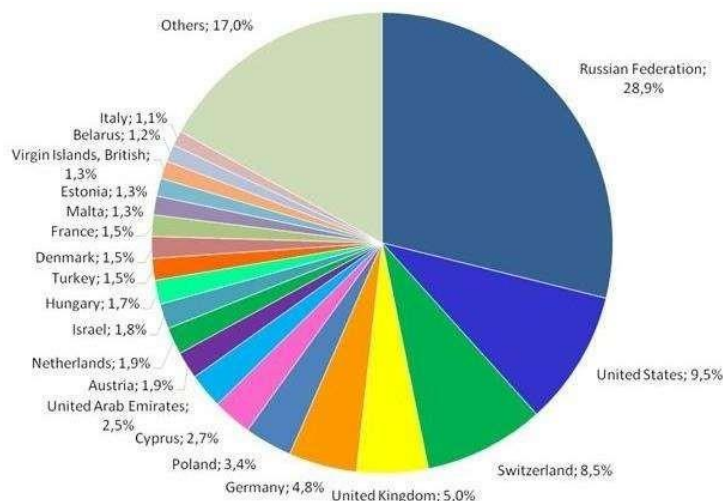

Рис. 1. Частка США у експорті Українських послуг у 2021 році [1]

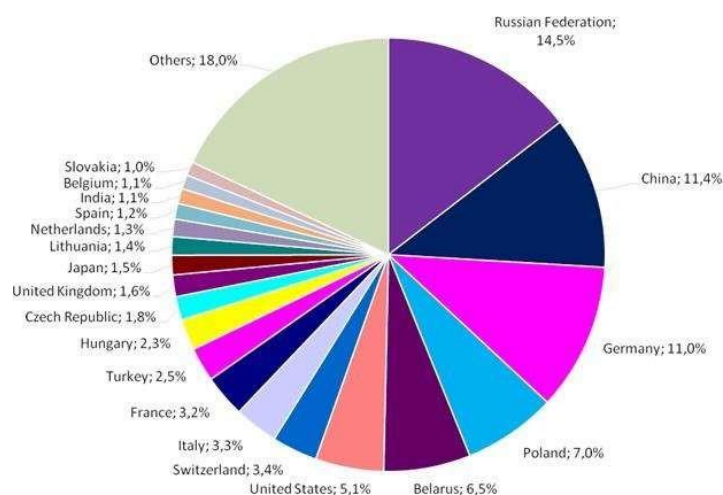

Рис. 2. Частка США у імпорті товарами та послугами в Україну у 2021 році [1]

Також, Україна стала 59-м найбільшим ринком експорту товарів США у 2021 році. Експорт американських товарів в Україну в 2021 році склав 2,4 млрд дол., зменшившись на 5,3% (132 млн дол.) порівняно з 2018 роком, але збільшившись на 165,5% порівняно з 2009 роком. Основними експортними категоріями у 2021 році стали: мінеральне паливо (722 млн дол.), транспортні засоби (671 млн дол.), машини (187 млн дол.), літаки (86 млн дол.), риба та морепродукти (морожена риба, а не філе – 78 млн дол.) [2].

Загальний експорт США сільськогосподарської продукції в Україну склав 129 млн дол. США у 2021 році. До провідних вітчизняних експортних категорій належать: посадка насіння (53 млн дол.), готова їжа (35 млн дол.), горіхи дерев (15 млн дол.), тютюн (9 млн дол.) та корм для домашніх тварин (2 млн дол.).

У 2021 році Україна була визнана 71-м найбільшим імпортером товарів у США. Імпорт американських товарів з України в 2021 році склав 1,3 млрд дол., що на 4,2 % (56 млн дол.) менше порівняно з 2018 роком, але на 161,9% більше, ніж у 2009 році. Найвищими категоріями у 2021 році стали: залізо та сталь (567 млн дол.), залізо та сталеві вироби (170 млн дол.), електротехнічне обладнання (99 млн дол.), консервована їжа (фруктові та овочеві соки) (46 млн дол.), та інші текстильні вироби (32 млн дол.) [2, 3].

Загальний обсяг імпорту США сільськогосподарської продукції з України у 2021 році склав 143 млн Дол. США. Серед провідних категорій: фруктові та овочеві соки, інші рослинні олії, закуски, інші молочні, та перероблені фрукти та овочі [3, 4].

Отже, за наданою статистикою можна побачити, що відносини між Україною та США будуються переважно на торгівлі товарами, а саме продуктами харчування. Послуги, в свою чергу, займають незначний відсоток.

Список літератури

1. U.S. RelationsWithUkraine [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.state.gov/u-s-relations-with-ukraine/>.
2. CountryprofileUkraine [Електронний ресурс] // Nordea – Режим доступу до ресурсу: <https://www.nordeatrade.com/en/explore-new-market/ukraine/investment>.
3. Ukraine–United States relations [Електроннийресурс] // Wikipedia– Режим доступу до ресурсу: https://en.wikipedia.org/wiki/Ukraine%E2%80%93United_States_relations.
4. U.S.-Ukraine Relations [Електроннийресурс] // U.S. Embassy in Ukraine – Режимдоступудоресурсу: <https://ua.usembassy.gov/our-relationship/policy-history/>.

УДК 339

Шевченко І. О.

кандидат економічних наук, доцент,
докторант кафедри міжнародної економіки,
Західноукраїнський національний університет
ORCID ID: 0000-0001-8188-3551

КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ТОРГІВЛІ НА ГЛОБАЛЬНИХ РИНКАХ

Цифрова трансформація та глобалізація призвела до безпрецедентного скорочення витрат на участь у міжнародній торгівлі, а також сприяючи зростанню конкурентоспроможності. Однак у результаті цифрової трансформації торгівля стала більш складною, а також змінилося заходи впливу. Старі питання, такі як спрощення торгівлі, набувають нового значення в цифрову еру, коли все більше невеликих посилок перетинають міжнародні кордони, а нові питання, такі як транскордонні потоки даних, можуть створити нові проблеми. У сучасному цифровому середовищі, яке швидко розвивається, уряди стикаються з дедалі більшими регулятивними проблемами щодо забезпечення того, щоб можливості та вигоди від цифрової торгівлі як для окремих осіб, так і для компаній могли бути реалізовані та спільно використані більш інклюзивно.

Цифрова торгівля передбачає транскордонні трансакції з цифровими засобами або замовлені цифровими засобами товарів і послуг, які можуть бути доставлені цифровим або фізичним способом. Подібно до того, як скорочення транспортних витрат і витрат на координацію сприяло фрагментації виробництва вздовж глобальних ланцюжків створення вартості, зниження витрат на обмін інформацією допомагає зменшити перешкоди для участі в міжнародній торгівлі.

Інакше кажучи, для вдалого розвитку цифрової торгівлі на глобальних ринках автором вбачається за доцільне запропонувати його концепцію (рис. 1).

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ЕКОНОМІКА, ФІНАНСИ, ОБЛІК І ПРАВО:
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

**Збірник тез доповідей Міжнародної
науково-практичної конференції
(частина 1)
м. Ізмаїл,
26 січня 2023 р.**

Українською та англійською мовами

Відповідальний за випуск: Загородний І. Д.
Технічний редактор: Нестеренко В. О.
Художній редактор: Михайленко К. В.
Коректор: Остаповець Н. М.
Дизайнери й верстальники: Артеменко А. А, Григоренко Л. О.

Підписано до друку 26.01.2023 р. Формат 60х90/16
Папір офсетний. Друк – ризографія. Умовн. друк. арк. 4,1
Гарнітура Times New Roman.
Наклад 500 примірників. Зам. № 20397

Надруковано у ФОП Сидоренко А. В.
Свідоцтво про державну реєстрацію серія В01 № 710364
від 07.01.2007 р., м. Полтава, вул. Дмитра Коряка, 3

Всі права захищені.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

Редакційна колегія може не поділяти думок авторів.

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

АНОТАЦІЯ

Руденко М. В. «Тенденції розвитку торговельно-економічного співробітництва між Україною та США»

У цьому дослідженні аналізуються основні риси впливу співпраці з Америкою на економіку України, а також позитивні та негативні риси співпраці з метою визначення основних напрямів співпраці.

Автор аналізує зародження та розвиток співробітництва між Україною та США. В основному подано графіки та малюнки, на яких можна більш детально розглянути аналітичні дані щодо цієї співпраці, простежити їх динаміку.

В останньому розділі автор дослідив найбільш конкурентоспроможні сфери співпраці між Україною та США та зосередив увагу на розвитку важливих проектів, а також запропонував шляхи розширення перспективних сфер співпраці.

Провівши дане дослідження, автор дійшов висновку, що США є одним із важелів світової економіки, а тому дуже важливим для такої країни, що розвивається, як Україна. Однак важливо зазначити, що, незважаючи на те, що співпраця між Україною та Сполученими Штатами виявилася досить тісною, особливо у сферах науки, розвитку та медицини, її необхідно розширювати.

Rudenko M. «Trends in the development of trade and economic cooperation between Ukraine and the USA»

This research analyses the main features of the impact of cooperation with America on the economy of Ukraine, as well as the positive and negative features of cooperation in order to identify the main areas of cooperation.

The author analyzes the origin and development of cooperation between Ukraine and the United States. Mainly graphs and figures are presented, on which it is possible to consider in more detail the analytical data on this cooperation, to trace their dynamics.

In the last section, the author explored the most competitive areas of cooperation between Ukraine and the United States and focused on the development of important projects, as well as suggested ways to expand promising areas of cooperation.

After conducting this study, the author concluded that the United States is one of the levers of the world economy, and therefore very important to such a developing country as Ukraine. However, it is important to note that, despite the fact that cooperation between Ukraine and the United States has proved to be quite close, especially in the sectors of science, development and medicine, it needs to be expanded.